MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

ZNAKI UMOWNE

WZORY PISM I SKRÓTY
DLA MAP TOPOGRAFICZNYCH
W SKALI 1:25000, 1:50000, 1:100000

(WZÓR 1951)

WARSZAWA 1956

Opracowanie i druk Wojskowych Zakładów Kartograficznych. R. W. 2338
Zam. Nr 31. CW - 23522.

T R E Ś Ć

	Str.
Objaśnienia znaków umownych	4
Osiedla (tablica 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)	11
Przedmioty terenowe (tablica 9, 10, 11, 12)	19
Koleje i urządzenia z nimi związane (tablica 13, 14)	23
Drogi kołowe (tablica 14, 15)	24
Przykłady łączenia znaków umownych linii kolejowych i dróg kołowych (tablica 16)	26
Granice i ogrodzenia (tablica 17)	27
Wody i obiekty związane z nimi (tablica 18, 19, 20 21, 22, 23)	28
Rzeźba terenu (tablica 24)	34
Przedstawienie niektórych elementów rzeźby terenu (tablica 25)	35
Roślinność, uprawy i grunty (tablica 26, 27, 28, 29, 30)	36
Przykłady łączenia znaków umownych roślinności, upraw i gruntów (tablica 31, 32)	41
Wzór rysunku bagna (tablica 33)	43
Wzory pism (tablica 34, 35, 36, 37, 38)	45
Skróty objaśniające	51
Wykaz skrótów używanych na mapach radzieckich	59

Z a ł ą c z n i k i

Załącznik 1. Wzór ramki i opisu pozaramkowego 1:25 000
Załącznik 2. „ „ „ „ 1:50 000
Załącznik 3. „ „ „ „ 1:100 000

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Liczba umieszczona w nawiasach owalnych obok numeru punktu wskazuje numer znaku umownego, do którego odnosi się objaśnienie.

W tablicach (kolumna prawa) liczba umieszczona na końcu znaku umownego, w nawiasach kwadratowych, wskazuje numer odpowiedniego objaśnienia, gdzie znak ten został opisany.

WYMIARY ZNAKÓW UMOWNYCH

1. Wymiary znaków umownych podane są w milimetrach.
   Jeśli w sąsiedztwie znaku umownego umieszczone są dwie liczby, wówczas lewa wskazuje wysokość, prawa zaś jego szerokość w najszerszym miejscu. W niektórych wypadkach wymiary szerokości umieszczone są powyżej lub poniżej znaku. Jedna liczba umieszczona w sąsiedztwie znaku wskazuje wymiary tej jego części, w pobliżu której została umieszczona, lub oznacza, że szerokość i wysokość znaku jest jednakowa. Przy znakach o kształcie okrągłym liczba określa wymiar promienia, przy gwieździe — wymiar promienia koła opisanego, przy trójkącie równobocznym — długość boku.
   W wielu wypadkach zastosowano linie ciągłe lub przerywane, wskazujące, do jakiej części lub elementu znaku odnoszą się podane wymiary.
2. Wszystkie wymiary znaków dostosowane do map o średnim zagęszczeniu treści. W niektórych wypadkach, przy dużym zagęszczeniu treści lub celem uwypuklenia specjalnie ważnych dla danego terenu obiektów, dopuszczalne jest za zgodą redaktora mapy, zmienianie podanych wymiarów (możliwe są jednak tylko niewielkie odchylenia oraz na ściśle ograniczonych wycinkach mapy).
3. W pojedynczych wypadkach dla tego samego znaku podano dwa wymiary, np. dla pojedynczych budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, nie dających się przedstawić w skali mapy (patrz tablica 8). Są to maksymalne i minimalne wymiary danego znaku umownego, które mogą być stosowane w zależności od zagęszczenia obiektów oraz znaczenia ich w terenie.

KOLORY ZNAKÓW UMOWNYCH

4. W lewej kolumnie tablic (dla skal 1:25 000, 1:50 000 i 1:75 000) wszystkie znaki umowne podane są w kolorze czarnym, tzn. tak, jak są one wykreślane na czystorysach. Powierzchnie wód pokryte są kolorem błękitnym.
   W prawej kolumnie tablic znaki umowne przedstawione są w kolorze wydanej mapy (druku) w skali 1:100 000.
   W tych samych kolorach wydawane są mapy 1:25 000 i 1:50 000.

Uwaga: a) na oryginałach polowych i czystorysach wszelkie elementy, które drukuje się w kolorze niebieskim (linie brzegowe mórz, jezior, rzek podwójnych lub pojedynczych i tp.) na czystorysie kreślone są w kolorze zielonym. Powierzchnie wód pokrywa się kolorem błękitnym.

b) Powierzchni lasów na oryginałach polowych nie pokrywa się kolorem, lecz wypełnia kółeczkami w kolorze czarnym. Na wszystkich oryginałach redakcyjnych powierzchnie lasów pokrywa się przezroczystą farbą jasno-fioletową.

c) Obszary o zadrzewieniu rzadkim, jak plantacje, ogrody, drzewa wewnątrz bloków osiedli, nie są przy druku mapy pokrywane kolorem zielonym.

WYKREŚLANIE ZNAKÓW UMOWNYCH PRZEDMIOTÓW TERENOWYCH

5. Znaki umowne przedmiotów terenowych powinny być przy wykreślaniu mapy tak umiejscowione, aby położeniu przedmiotu w terenie odpowiadały na mapie punkty znaku:
   a) przy znakach w kształcie prawidłowej figury geometrycznej (koło, kwadrat, prostokąt, trójkąt, gwiazda i tp.) — geoemetryczny środek znaku;
   b) przy znakach w kształcie figury o szerokiej podstawie (np. odosobniony głaz, wiatrak murowany i tp.) — środek podstawy znaku;
   c) przy znakach w kształcie figury o kącie prostym przy podstawie (np. słup kilometrowy, odosobnione drzewo i tp.) — wierzchołek kąta prostego;
   d) przy znakach, złożonych z kilku figur geometrycznych (np. wieża, kaplica, studnia z żurawiem i tp.) — geometryczny środek podstawy dolnej figury.
6. Światło (prześwit) między znakami nie może być mniejsze od 0,2 mm w skali wydanej mapy.

WYKREŚLANIE ZNAKU UMOWNEGO WEWNĄTRZ OBIEKTU PRZEDSTAWIONEGO W SKALI

7. Jeśli przedmiot terenowy przedstawiony jest na mapie z zachowaniem skali i ograniczony konturem, wówczas odpowiadający mu znak umieszcza się wewnątrz konturu w następujący sposób:
   — (20) znak umowny komina fabrycznego znajdujący się w wewnątrz kompleksu budynków fabrycznych lub młyna umieszcza się w miejscu jego rzeczywistego położenia, przy czym przy większym skupieniu kominów dokonuje się ich wyboru (generalizacja);
   Przy przedstawianiu obiektów fabrycznych nie posiadających kominów, znak umowny (22) pomija się;
   — (23) wewnątrz konturu naziemnej powierzchni szybów i kopalń — znak umowny (symbol) umieszcza się w miejscu zjazdu (wejścia);
   — (27) wewnątrz konturu kopalni torfu — w dowolnym miejscu; na dużych obszarach — w kilku miejscach;
   — (28) wewnątrz konturów terenów naftowych lub wydobycia gazu ziemnego — w miejscach wież wiertniczych, przy czym przy dużym ich skupieniu dokonuje się wyboru (generalizacji);
   — (29) wewnątrz konturu ograniczającego składy paliwa — w miejscach rzeczywistego położenia cystern lub zbiorników gazu (w razie potrzeby przeprowadzając generalizację);
   — (33 i 34) wewnątrz konturu radiostacji znak umowny (strzałkę) umieszcza się przy budynku radiostacji z orientacją w stosunku do południowej ramki, a nie do położenia budynku. Maszty radiostacji wykreśla się w miejscach ich rzeczywistego położenia w terenie (stosując generalizację w razie konieczności);
   — (35, 36, 71) wewnątrz konturów lotnisk, lądowisk oraz grzebowisk zwierząt umieszcza się tylko jeden znak w środku konturu.
8. We wszystkich innych wypadkach, np. przy elektrowni, leśniczówce itp., znaku umownego nie umieszcza się, natomiast do rysunku danego obiektu dodaje się skrót objaśniający.

NAPISY OBJAŚNIAJĄCE PRZY ZNAKACH PRZEDMIOTÓW TERENOWYCH

9. Napis objaśniający (skrót) przy znaku umownym lub rysunku przedmiotu terenowego przedstawionego w skali mapy ma na celu nie tylko

charakterystykę typu lub zaznaczenie właściwości obiektu, lecz również wyraźne wyodrębnienie jego i uwypuklenie z pośród innych znaków umownych, jak np. „S.art." — studnia artezyjska, „Chem." — fabryka chemiczna i tp.

10. Niektóre przedmioty terenowe mające ważne znaczenie lub będące dobrymi punktami orientacyjnymi z reguły uzupełniane są skrótami objaśniającymi.
11. Przy dużym skupieniu przedmiotów terenowych jednego rodzaju, wymagających umieszczenia napisów lub skrótów objaśniających, zezwala się na umieszczenie jednego skrótu (lub kilku) dla całości. Nie należy przeładowywać mapy skrótami objaśniającymi stodół „Std.", w szczególności w pobliżu osiedli.
W okolicach o dużej ilości małych jezior (oczek) nie posiadających nazw, nie należy umieszczać zbyt wielu skrótów „J". lub„Jez".

UWAGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA NIEKTÓRYCH ZNAKÓW UMOWNYCH

A) OSIEDLA I PRZEDMIOTY TERENOWE

12. W miastach o gęstej sieci drobnych uliczek i rzadkiej zabudowie, bloki na mapach 1:50 000 zalewa się tuszem zgodnie ze znakiem 1 f.
13. Znaki umowne budynków ogniotrwałych, zakładów przemysłowych, fabryk i młynów z kominami, oraz kopalń podano w dwóch wariantach: cyfrą 1 zaznaczone są znaki umowne obiektów nie dających się przedstawić w skali mapy; cyfrą 2 — obiekty dające się przedstawić w skali mapy.
14. Wodociągi (pompy wodne) o charakterze stałym, nie posiadające kominów, przedstawia się znakiem umownym 22, małe zaś pompy — znakiem 18, oraz dodaje się do nich skrót „Wdc.".
15. (50, 125) Znak umowny na semafor podano w dwóch wariantach, z pośród których należy wybrać bardziej odpowiedni dla każdego poszczególnego wypadku.
16. (15, 16, 17 i 18) Pojedyncze budynki mieszkalne i niemieszkalne, położone przy drogach gruntowych, polnych i leśnych oraz ścieżkach, wykreśla się w odstępie 0,2 mm od drogi w skali wydania mapy (0,3 mm w skali 1:75 000). Te same znaki umowne położone przy kolejach, rowach i drogach gruntowych utrzymanych, dotykają bezpośrednio do znaku bez odstępu.
17. Elektrownie, linie przesyłowe, oraz rurociągi naftowe i gazowe będące w trakcie budowy przedstawia się odpowiednimi znakami umownymi i uzupełnia napisem „w budowie" lub „(bud.)"
18. Stare ziemianki i schrony bojowe przedstawia się znakiem 18 ze skrótem objaśniającym np. „Ziem."

B) KOLEJE I DROGI

19. Przy przedstawianiu linii kolejowych należy mieć na uwadze, że trasy ich są złożone z prostych i łuków — pierwsze powinny być wykreślane przy linii, drugie przy użyciu krzywików o różnych promieniach krzywizny.
20. (105, 125, 129, i 163) Wszelkie drzewa, krzewy i tp. rosnące wzdłuż dróg, kanałów, rowów przedstawia się małymi kółkami po właściwej stronie, w odstępie 0,2 mm (0,3 mm dla skali 1:75 000) od danego obiektu, rosnące po obu stronach obiektu umieszcza się obustronnie naprzemianlegle. Przy zaznaczaniu drzew lub krzaków wzdłuż linii telegraficznych i telefonicznych, kółeczka wstawia się w linię znaku naprzemian z kropkami.

21. Linii telefonicznych i telegraficznych biegnących wzdłuż torów kolei oraz szos, nie oznacza się na mapach. W wypadkach, jeśli linia łączności dochodzi do toru kolei lub szosy z boku, a następnie biegnie wzdłuż drogi — dla wskazania kierunku wykreśla się wzdłuż drogi niewielki jej odcinek długości 1 — 2 cm.
22. (tablica 14, 15) Przedstawiane na mapach topograficznych drogi i ścieżki dzielą się według wartości użytkowej następująco:

a) **Autostrady i automagistrale** (znak umowny 104) posiadają wytrzymałą nawierzchnię z betonu lub cementu asfaltowego na twardym podkładzie. Szerokość jezdni autostrady — co najmniej 14 m, skrzyżowania z innymi drogami — na różnych poziomach.
Automagistrale różnią się od autostrad mniejszą szerokością jezdni oraz tym, że mogą krzyżować się z innymi drogami na jednym poziomie. Na szosach tych możliwy jest szybki i intensywny ruch samochodów o dowolnym tonażu.

b) **Szosy ulepszone** (znak umowny 105) posiadają na twardym podkładzie nawierzchnię z asfaltu, betonu, kostki, klinkieru, jak również ze żwiru lub tłucznia przepojonego specjalnym spoiwem. Na szosach ulepszonych możliwy jest intensywny ruch samochodowy bez względu na porę roku.

c) **Szosy zwykłe** (znak umowny 106) są to drogi o podbudowie z kamieni, piasku lub twardego gruntu, z nawierzchnią żwirową, tłuczniową lub żużlową, ubijaną i walcowaną, niekiedy przepojoną specjalnym spoiwem.
Do szos zwykłych zalicza się również drogi brukowane (wyłożone kamieniem polnym lub tłuczonym). Szosy te nadają się dla ruchu samochodowego o każdej porze roku.

d) **Drogi gruntowe utrzymane** (znak umowny 110) — drogi profilowane, lecz bez twardej podbudowy. Grunt jezdni bywa wzmocniony różnymi dodatkami (żwirem, tłuczniem, piaskiem i tp.) lub przepojony specjalnym spoiwem. Nadają się dla ruchu samochodowego w ciągu większej części roku i wytrzymują ruch samochodów ciężarowych o średnim tonażu.

e) **Drogi o nawierzchni drewnianej** (znak umowny 118) zbudowane są z desek lub płyt drewnianych, położonych na poprzecznych podkładach, jak również z bierwion.

f) **Drogi gruntowe, wiejskie** (znak umowny 114) są to nieprofilowane pasy gruntu, utworzone przez stały ruch pojazdów kołowych. Jakość ich zależna jest od warunków glebowych i sezonowo-klimatycznych.

g) **Szlaki karawanowe** — szlaki w okolicach pustynnych lub półpustynnych wykorzystane przez transport juczny.

h) **Ścieżki dla zwierząt jucznych** — drożyny w górach i innych rejonach, niedostępnych dla pojazdów kołowych (wąskie doliny, strome góry, gęsty las i tp.).

i) **Drogi polne lub leśne** są to drogi, na których ruch pojazdów kołowych istnieje tylko sporadycznie, głównie w okresie robót polnych lub przy wyrębie lasu.

Uwaga: Drogi karawanowe, drogi dla zwierząt jucznych, drogi polne i leśne oraz odcinki dróg gruntowych trudne do przejazdu przedstawiane są na mapach jednym i tym samym znakiem 115. Celem odróżnienia w terenach górskich dróg, na których może odbywać się transport kołowy, od dróg tylko dla zwierząt jucznych, na mapie umieszcza się wzdłuż nich napis objaśniający np. „możliwy transport kołowy".

j) **Faszynowane odcinki dróg**, drogi gacone i groble (znak umowny 119). Drogi z faszyny są to odcinki dróg prowadzące przez miejsca zabagnione; wiązki chrustu (faszyny) ułożone są na pod-

łużnych bierwionach, z boków umocowane żerdziami, z wierzchu zaś przysypane warstwą ziemi lub piasku.
Drogi gacone posiadają nawierzchnię z okrąglaków, niekiedy (w miejscach silnie zabagnionych) na podkładzie z chrustu. Groble są to odcinki dróg prowadzące przez miejsca podmokłe na nasypie z kamieni lub innego materiału.

k) **Drogi zimowe** (znak umowny 117) są to drogi okresowe istniejące zimą, a prowadzące przez bagna, jeziora, rzeki i inne obiekty, gdzie przejazd możliwy jest tylko w okresie zimowym.
Znakiem dróg zimowych przedstawia się również drogi nadające się do ruchu samochodowego w czasie zimy.

l) **Ścieżki dla pieszych** (znak umowny 116) są to drożyny przebiegające w trudno dostępnym terenie przez góry, lasy, krzaki, bagna i tp. i nadające się tylko dla ruchu pieszego.

23. Rodzaj nawierzchni dróg oznacza się następującymi skrótami:
A — asfalt, B — beton, Br — bruk, K — kostka, Kl — klinkier, T — tłuczeń, Ż — żużel, Żw — żwir.
Na drogach gruntowych rodzaju nawierzchni nie oznacza się.

24. (106) Skróty objaśniające charakter dróg umieszcza się w odpowiednich miejscach na osi znaku drogi w następującej kolejności:
8(10) A; pierwsza cyfra oznacza szerokość nawierzchni w metrach, cyfra w nawiasach — szerokość drogi od rowu do rowu (w koronie) w metrach, skrót zaś A — materiał nawierzchni asfalt.

25. (130) Miejsca zmiany rodzaju nawierzchni na szosie oznacza się na znaku drogi poprzecznie kreseczką, umieszczając po obu jej stronach odpowiednie litery (skróty) oznaczające rodzaje nawierzchni. Litery (skróty) umieszcza się w dogodnym miejscu z boku znaku drogi.

26. (1f, l, ł, 4a, b, d,) W miasteczkach i we wsiach ulice, łączące wyloty szos, pokrywa się kolorem.

27. (130) Na szosach naniesionych schematycznie charakterystykę (szerokość i rodzaj nawierzchni) oznacza się według ogólnych zasad.

C) WODY

28. (159) Znak umowny urządzenia wodorozdzielczego, odprowadzającego wodę z kanału w dwu różnych kierunkach, wykreśla się dwiema kreskami, w jednym zaś kierunku — jedną kreską, zwróconą w stronę odpływu.

29. Suche rowy do szerokości 3 m wykreśla się jedną linią, o szerokości zaś 3 i więcej metrów — dwiema liniami.
Stare okopy i rowy łączące, wyraźnie występujące w terenie, o znacznej długości i głębokości ponad 1 m, przedstawia się znakami suchych rowów.

30. Cyfry, oznaczające szerokość i głębokość rzek, umieszcza się bezpośrednio przy znaku rzeki, równolegle do południowej ramki mapy; na rzekach szerokich — równolegle do poprzecznej kreski znaku szerokości rzeki.

31. (165) Dla charakterystyki dna brodu stosuje się następujące oznaczenia: K — kamieniste (duże głazy), T — twarde (kamieniste równe, żwirowe, twarda glina), P — piaszczyste lecz nie grząskie, G — grząskie (gliniaste, ilaste).

32. (181) Ostrogi przedstawia się w skali, jednak znak umowny nie może być krótszy od 1 mm. W razie konieczności pokazania krótkich ostróg, należy przeprowadzać generalizację zwiększając ich wymiary do 1 mm.

33. (191) Kierunek prądu na rzekach przedstawia się strzałką długości od 5 do 10 mm, zależnie od szerokości i długości rzeki.

34. W okolicach stepowych, pustynnych i półpustynnych, w miarę posiadania danych, umieszcza się przy głównych studniach w formie ułamka następujące dane: w liczniku — wysokość bezwzględną powierzchni ziemi przy studni, w mianowniku — głębokość studni w metrach. Z boku ułamka, w nawiasach, objaśnia się skrótem jakość wody, np. słona — „sł." lub stan studni np. „wysch." „zasyp." Przykład: $\frac{125{,}7}{\text{gł. 5 m (sł.)}}$

35. Obudowane zbiorniki wodne, jak również doły na wodę deszczową, baseny i tp. opisuje się skrótami „Zb.w."

36. Znaki umowne ogrodzeń kanałów morskich wykreśla się zawsze prostopadle do południowej ramki, bez względu na kierunek kanału.

D) RZEŹBA TERENU

37. (239, 240 i 241) Warstwice zasadnicze, pomocnicze i uzupełniające wykreśla się na czystorysach cienkimi pełnymi liniami (0,08 — 0,1 mm). Warstwice pogrubione wykreśla się liniami od 0,2 do 0,25 mm. Wzkaźniki (kreski) spadu wykreśla się zawsze cienką linią, o długości 0,6 mm.
Opisy liczbowe warstwic zawsze powinny być skierowane podstawą w kierunku spadku zbocza.

38. Schematycznie naniesioną rzeźbę terenu wykreśla się warstwicami przerywanymi o kreskach długości 20,0 mm z przerwami po 1 mm (dla skali 1:25 000, 1:50 000 i 1:75 000).

39. Na stromych i porośniętych darnią zboczach, gdzie odstępy pomiędzy warstwicami na mapie nie przewyższają 0,3 mm, dopuszczalne jest zlewanie warstwic.

40. Wysokości względne kopców, nasypów, skał-ostańców, oraz odosobnionych głazów podaje się ze znakami (+), głębokości zaś wykopów i dołów — ze znakiem (−).
Urwisk nie oznacza się znakiem (+) lub (−).
Cyfry wysokości względnych dla naturalnych form rzeźby terenu (urwisk i tp.) opisuje się na oryginałach polowych i redakcyjnych w kolorze brązowym, sztucznych zaś form rzeźby (nasypów, wykopów i tp.) — w kolorze czarnym. Jeśli miejsce określenia odpowiedniej wysokości jest dokładnie wiadome — wysokość taką oznacza się na mapie brązową kropką, obok której umieszcza się cyfry wysokości (znak umowny 256).

41. (255) Znakiem umownym dajki (żyły skał magmowych) przedstawia się wąskie i stromościenne grzędy o rozmaitej wysokości i długości, zbudowane z twardych skał i przebiegające na zboczach górskich częstokroć niezgodnie z ogólnym nachyleniem zbocza. Wielkość ząbków znaku powinna być możliwie jak najmniejsza. Dajki o znacznej długości lub wysokości uzupełnia się opisem z podaniem wysokości względnej.

E) ROŚLINNOŚĆ, GLEBY I GRUNTY

42 (262, 263, 264, 266, 267, 272) Rodzaj lasu i zagajnika przedstawia się nie tylko znakiem umownym, ale i opisami, które podaje się na dużych kompleksach leśnych w rozwinięciu, na małych zaś — w skrócie. We wszystkich wypadkach opisy umieszcza się prostolinijnie, równolegle do południowej ramki i bez odstępów. Obszary lasu rzadkiego i karłowatego przedstawia się podobnie, lecz tylko na dużych kompleksach (powyżej 25 cm^2 w skali mapy).

43. Granicę lasu oznacza się linią kropkowaną. Wyraźne załamania granicy lasu, mające znaczenie orientacyjne, akcentuje się grubszymi kropkami.

44. (264 i 266) Na oryginałach polowych, wszystkich skal lasy przedstawia się małymi kółkami.

45. Znaki umowne szaty roślinnej na bagnach wszystkich typów rozmieszcza się nieregularnie. Obszary nie zabagnione, gęsto porośnięte sitowiem lub trzciną, wypełnia się znakami regularnie. Linie kresek bagien nie powinny przecinać znaków umownych roślinności.

46 (304) Znakiem umownym pastwiska oznacza się na mapie 1:25 000 tylko te użytki, które są wykorzystane stale na wypas bydła.

47. Znaki umowne roślin leśnych (jagody, borówki, wrzos) umieszcza się tam, gdzie występuje taka roślinność — na bagnach, w rzadkich lasach i tp. Na obszarach zajętych przez zwykły las — znaku umownego dla roślin leśnych nie stosuje się.
48. (313) Znakiem umownym gleby poligonalnej przedstawia się obszary w tundrach i okolicach górskich, gdzie teren pocięty jest szczelinami i pęknięciami na mniej lub więcej prawidłowe wielokąty.
49. Obszarów stepowych pokrywających całe arkusze, można nie zapełniać znakami umownymi, lecz opisywać słownie charakterystykę szaty roślinnej na mapie (np. „Roślinność stepowo-trawiasta").
50. W znakach umownych roślinności, gleb i gruntów (tablice 26, 27, 28, 29 i 30) podane są najmniejsze odległości między znakami roślinności pokrywającej dany obszar (winnice, trzcina i tp.) przy niewielkich powierzchniach upraw — do 9 cm² na mapie. Przy wypełnianiu znakami obszaru ponad 9 cm² odstępy pomiędzy znakami mogą być zwiększone 1,5 , 2 i 3-krotnie, w zależności od wielkości obszaru.
51. Znaki umowne piasków, przedstawione na tablicy 30, stosuje się tylko z braku zdjęć lotniczych dla danego rejonu i w razie niemożności ustalenia bardziej szczegółowej rzeźby piasków. W wypadku posiadania zdjęć lotniczych — charakter piasków oddaje się zgodnie z ich wyglądem na zdjęciach.
52. Przykłady łączenia znaków umownych różnorodnych typów roślinności, gleb i gruntów, podane w tablicach 31, 32, 33, nie wyczerpują wszystkich możliwych przypadków. Przy przedstawianiu połączeń znaków nie przewidzianych w powyższych tablicach należy jednak mieć na uwadze, że dopuszczalne jest łączenie najwyżej trzech znaków.
53. (321, 322) Na oryginałach polowych i redakcyjnych granicę pomiędzy lasem wysokopiennym a karłowatym lub rzadkim oznacza się czerwonymi rzadkimi kropkami, które przy procesie reprodukcji usuwa się.

F) NAPISY

54. (357) Dla nazw przedmieść (według urzędowych danych lub na podstawie materiałów kartograficznych) wysokość pisma wybiera się w zależności od wielkości przedmieścia.
55. Tablica 35-ta wzorów pisma dla osiedli wiejskich przewidziana jest dla osiedli w rejonach o średnim zaludnieniu. W rejonach o gęstym zaludnieniu wymiar pisma zmniejsza się, a w słabo zaludnionym — zwiększa o jedną gradację.
56. (4,c) Liczbę domów umieszcza się poniżej nazwy osiedla w odstępie 1,0 mm (dla skali 1:25 000, 1:50 000 i 1:75 000).
57. Liczbę kilometrów na słupach kilometrowych przy drogach umieszcza się tylko w okolicach słabo zaludnionych lub w tych wypadkach, jeśli liczba kilometrowa rzeczywiście ułatwia orientację w terenie. Przy podwójnej liczbie kilometrów umieszczonej na słupie, na mapie umieszcza się liczbę mniejszą.
58. (382) Dla napisów objaśniających przedmioty terenowe w formie ułamka (np. długość i nośność mostów) dozwolone jest używanie czcionek mniejszych o jedną gradację.

Tablica 1

L.p.

1a

1b,c

1d

OSIEDLA
Miasto

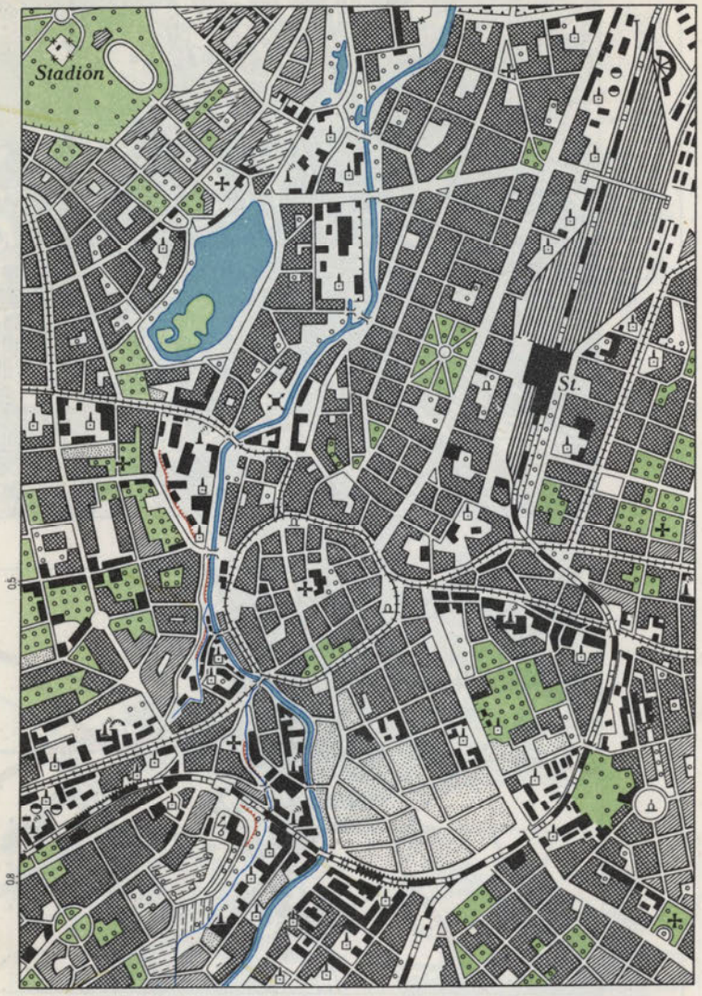

1:25 000

Bloki z przewagą:

budynków murowanych (domów z kamienia, cegły, żelbetonu itp.)

budynków drewnianych (domów drewnianych, glinianych itp.)

Budynki wyróżniające się i zakłady przemysłowe

Wymiary podano w milimetrach

L.p.

Miasto

1e

1:50 000

1f

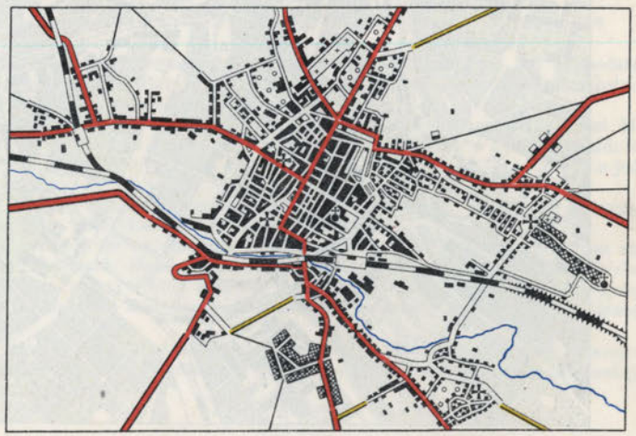

1:50 000

Bloki z przewagą:

1g,h

budynków murowanych (domów z kamienia, cegły, żelbetonu itp.)

budynków drewnianych (domów drewnianych, glinianych itp.)

1i

Wyróżniające się budynki w dużych miastach i bloki w miastach o gęstej sieci drobnych uliczek

Wymiary podano w milimetrach

Miasto

1j

1:75 000

1k

1:100 000

1l,ł

1:100 000

1:100 000

Wymiary podane w milimetrach

L.p.

2 a,b

Letnisko

1:25 000

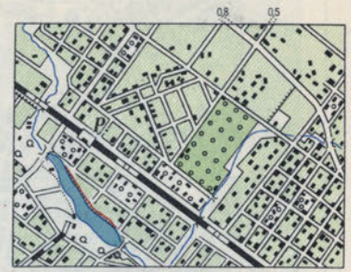

1:50 000

2 c,d

1:75 000

1:100 000

3 a

Wieś

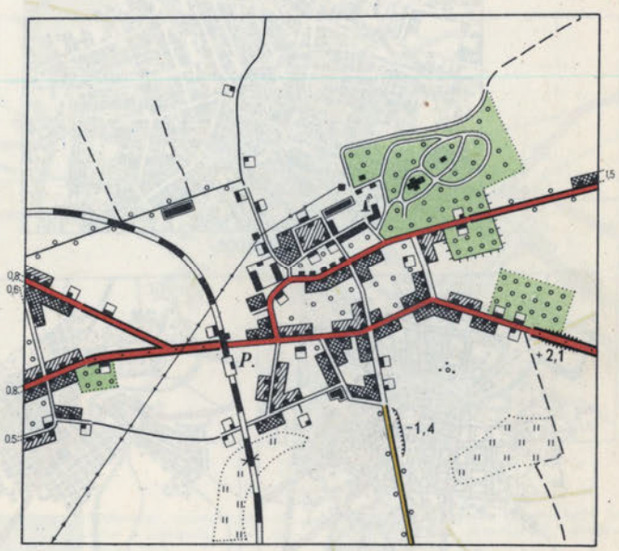

1:25 000

Wymiary podano w milimetrach

L.p.

3 b

Wieś

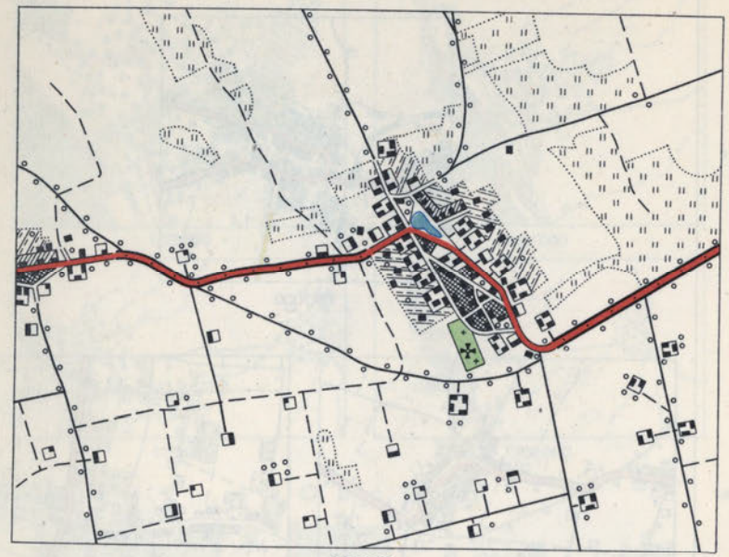

1:25 000

3 c

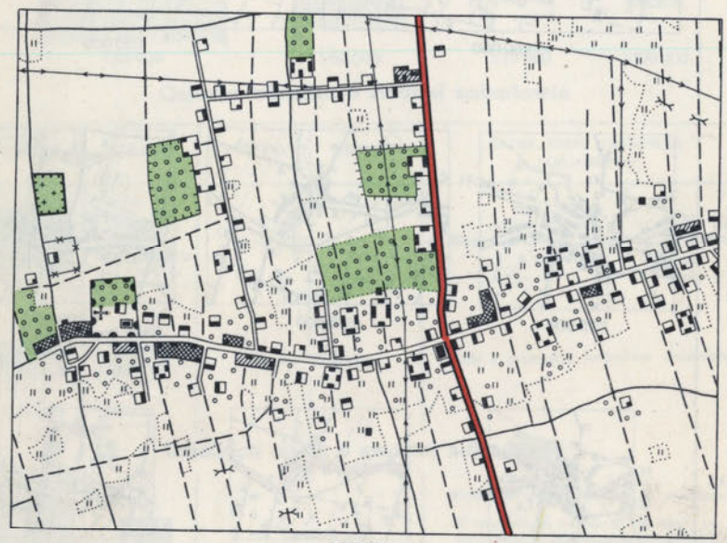

1:25 000

L.p.

W i e ś

3 d

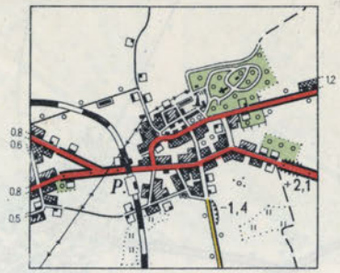

1:50 000

3 e,f

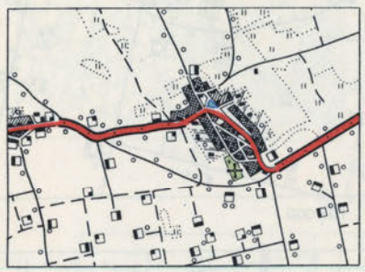

1:50 000

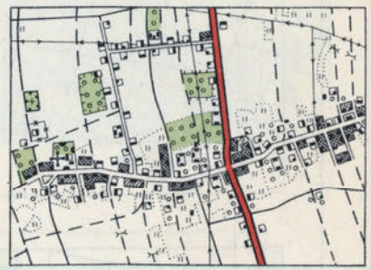

1:50 000

3 g,h,i

1:75 000

1:75 000

1:75 000

3 j,k,l

1:100 000

1:100 000

1:100 000

L.p.

Wieś o zabudowie nieregularnej

4 a,b

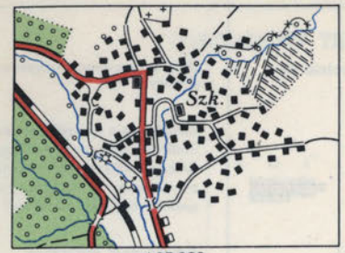

1:25 000

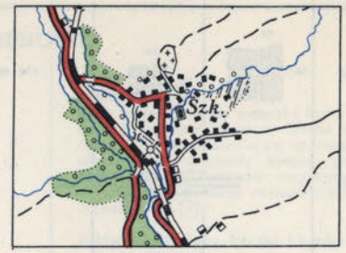

1:50 000

4 c,d

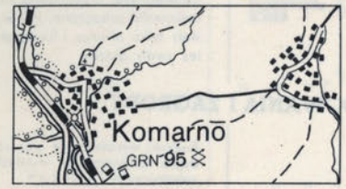

1:75 000

1:100 000

O b ó z

5

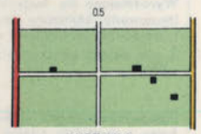

1:25 000

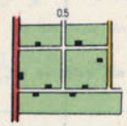

1:50 000

1:75 000

1:100 000

Osiedla wiejskie o zwartej zabudowie

	1:25 000	1:50 000	1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
6	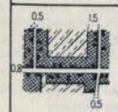	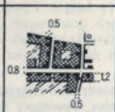	nie wyróżnia się		Bloki z przewagą budynków murowanych
7	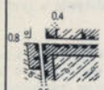		nie wyróżnia się		Bloki z przewagą budynków drewnianych

Dzielnice miast o zwartej zabudowie

8	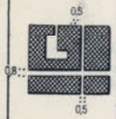	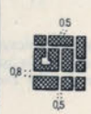	nie wyróżnia się		Bloki z przewagą budynków murowanych W ten sposób zaznacza się bloki zabudowane w 50 i więcej procentach domami murowanymi, kamiennymi, żelbetonowymi itp.

Wymiary podano w milimetrach

Tablica 8

L.p.	1:25 000	1:50 000	1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
9	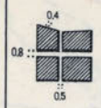		nie wyróżnia się		**Bloki z przewagą budynków drewnianych glinianych itp.**
10					**Zabudowania nawpół zniszczone** Znakiem tym przedstawia się bloki budynków, których mury zachowały się przynajmniej w większej części (np. spalone budynki murowane)
11					**Zabudowania zniszczone** Znakiem tym przedstawia się budynki całkowicie zniszczone, z których pozostały tylko piwnice i fundamenty, bądź też zwały gruzów
	POJEDYNCZE ZABUDOWANIA I ZAGRODY				
12			nie wyróżnia się		**Budynki wyróżniające się lub zabudowania fabryczne w miastach, osiedlach robotniczych i letniskach** Zaznacza się zarówno poza blokami jak i wewnątrz bloków
13			nie wyróżnia się		**Wyróżniające się budynki ogniotrwałe (murowane, kamienne itp.) we wsiach:** 1. dające się przedstawić w skali mapy 2. nie dające się przedstawić w skali map
14			nie wyróżnia się		
15					**Pojedyncza zagroda lub budynek mieszkalny z materiału ogniotrwałego** nie dający się przedstawić w skali mapy [16]
16					Pojedyncze zagrody oraz budynki mieszkalne i niemieszkalne, położone przy drogach gruntowych, polnych i leśnych, oraz przy ścieżkach, wykreśla się w odstępie 0,2 mm od drogi Przy liniach kolejowych, szosach i drogach gruntowych utrzymanych obiekty te wykreśla się bez odstępu, tak, że znak ich dotyka znaku kolei, szosy, lub drogi
17					**Pojedyncza zagroda lub budynek mieszkalny drewniany lub gliniany** nie dający się przedstawić w skali mapy [16]
18					**Budynki mieszkalne i niemieszkalne wewnątrz bloków lub we wsiach o zabudowie nieregularnej, oraz odosobnione budynki niemieszkalne (stodoły, szopy itp.)** Ziemianki i stare schrony ziemne również przedstawia się tym znakiem umownym z dodaniem skrótu „Ziem." [16,18]
19					**Ruiny pojedyńczych budynków** nie dające się przedstawić w skali mapy Patrz również znaki Nr10 i11

Uwaga: Na mapach w skali 1:100000 nie dzieli się bloków i pojedyńczych zagród na murowane i drewniane

Tablica 9

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
	PRZEDMIOTY TERENOWE		
20			**Komin fabryczny** Znak umowny komina wewnątrz konturu zakładu przemysłowego, fabryki lub młyna z kominami stawia się na miejscu rzeczywistego położenia komina; przy większej liczbie kominów znajdujących się blisko siebie należy zaznaczać tylko najważniejsze [7]
21			**Zakład przemysłowy, fabryka lub młyn z kominami:** 1. nie dający się przedstawić w skali mapy 2. dający się przedstawić w skali mapy
22			**Zakład przemysłowy, fabryka lub młyn bez komina** Jeżeli zakład przemysłowy, fabrykę lub młyn bez komina można przedstawić w skali (konturem), wówczas do konturu nie dodaje się znaku umownego Nr 22
23			**Kopalnia czynna** [7]
24			**Kopalnia nieczynna**
25			**Miejsce wydobycia kopalin (rud i innych) sposobem odkrywkowym:** 1. nie dające się przedstawić w skali mapy 2. dające się przedstawić w skali mapy
26			**Miejsce odkrywkowego wydobywania soli kamiennej:** 1. nie dające się przedstawić w skali mapy 2. dające się przedstawić w skali mapy
27			**Eksploatowane torfowisko** [7]
28			**Naftowa lub gazowa wieża wiertnicza** [7]
29			**Zbiornik materiałów pędnych lub gazu** [7]
30			**Stacja benzynowa i obsługi samochodów**
31			**1. Elektrownia 2. Mała elektrownia wodna**
32			**Transformator**
33			**Radiostacja** Strzałkę znaku radiostacji wykreśla się na znaku głównego budynku wewnątrz konturu radiostacji, przy czym koniec jej bez względu na zorientowanie budynku powinien być skierowany ku północy [7]

Wymiary podano w milimetrach

Tablica 8

L.p.	1:25 000	1:50 000	1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
9	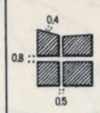		nie wyróżnia się		**Bloki z przewagą budynków drewnianych, glinianych itp.**
10					**Zabudowania nawpół zniszczone** Znakiem tym przedstawia się bloki budynków, których mury zachowały się przynajmniej w większej części (np. spalone budynki murowane)
11					**Zabudowania zniszczone** Znakiem tym przedstawia się budynki całkowicie zniszczone, z których pozostały tylko piwnice i fundamenty, bądź też zwały gruzów
	POJEDYNCZE ZABUDOWANIA I ZAGRODY				
12			nie wyróżnia się		**Budynki wyróżniające się lub zabudowania fabryczne w miastach, osiedlach robotniczych i letniskach** Zaznacza się zarówno poza blokami jak i wewnątrz bloków
13			nie wyróżnia się		**Wyróżniające się budynki ogniotrwałe (murowane, kamienne itp.) we wsiach:** 1. dające się przedstawić w skali mapy
14			nie wyróżnia się		2. nie dające się przedstawić w skali mapy
15					**Pojedyńcza zagroda lub budynek mieszkalny z materiału ogniotrwałego** nie dający się przedstawić w skali mapy [16]
16					Pojedyńcze zagrody oraz budynki mieszkalne i niemieszkalne, położone przy drogach gruntowych, polnych i leśnych, oraz przy ścieżkach, wykreśla się w odstępie 0,2 mm od drogi Przy liniach kolejowych, szosach i drogach gruntowych utrzymanych obiekty te wykreśla się bez odstępu, tak, że znak ich dotyka znaku kolei, szosy, lub drogi
17					**Pojedyńcza zagroda lub budynek mieszkalny drewniany lub gliniany** nie dający się przedstawić w skali mapy [16]
18					**Budynki mieszkalne i niemieszkalne wewnątrz bloków lub we wsiach o zabudowie nieregularnej, oraz odosobnione budynki niemieszkalne (stodoły, szopy itp.)** Ziemianki i stare schrony ziemne również przedstawia się tym znakiem umownym z dodaniem skrótu „Ziem." [16,18]
19					**Ruiny pojedyńczych budynków** nie dające się przedstawić w skali mapy Patrz również znaki Nr 10 i 11

Uwaga: Na mapach w skali 1:100000 nie dzieli się bloków i pojedyńczych zagród na murowane i drewniane

Tablica 9

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
	PRZEDMIOTY TERENOWE		
20			**Komin fabryczny** Znak umowny komina wewnątrz konturu zakładu przemysłowego, fabryki lub młyna z kominami stawia się na miejscu rzeczywistego położenia komina; przy większej liczbie kominów znajdujących się blisko siebie należy zaznaczać tylko najważniejsze [7]
21			**Zakład przemysłowy, fabryka lub młyn z kominami:** 1. nie dający się przedstawić w skali mapy 2. dający się przedstawić w skali mapy
22			**Zakład przemysłowy, fabryka lub młyn bez komina** Jeżeli zakład przemysłowy, fabrykę lub młyn bez komina można przedstawić w skali (konturem), wówczas do konturu nie dodaje się znaku umownego Nr 22
23			**Kopalnia czynna** [7]
24			**Kopalnia nieczynna**
25			**Miejsce wydobycia kopalin (rud i innych) sposobem odkrywkowym:** 1. nie dające się przedstawić w skali mapy 2. dające się przedstawić w skali mapy
26			**Mieisce odkrywkowego wydobywania soli kamiennel:** 1. nie dające się przedstawić w skali mapy 2. dające się przedstawić w skali mapy
27			**Eksploatowane torfowisko** [7]
28			**Naftowa lub gazowa wieża wiertnicza** [7]
29			**Zbiornik materiałów pędnych lub gazu** [7]
30			**Stacja benzynowa i obsługi samochodów**
31			**1. Elektrownia 2. Mała elektrownia wodna**
32			**Transformator**
33			**Radiostacja** Strzałkę znaku radiostacji wykreśla się na znaku głównego budynku wewnątrz konturu radiostacji, przy czym koniec jej bez względu na zorientowanie budynku powinien być skierowany ku północy [7]

Wymiary podano w milimetrach

Tablica 10

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
34	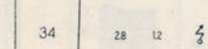		Maszt radiostacji [7]
35	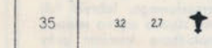		Lotnisko i wodowisko Znak stawia się pośrodku konturu lotniska lub wodowiska [7]
36	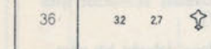		Lądowisko (dla samolotów i hydroplanów) [7]
37	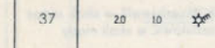		Tartak wodny
38	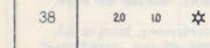		Młyn wodny
39	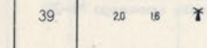		Wiatrak murowany
40	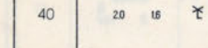		Wiatrak drewniany
41	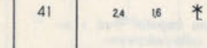		Turbina wietrzna
42	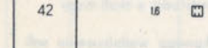		Pasieka
43			Koszar dla bydła
44			Punkt astronomiczny
45		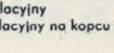	1. Punkt triangulacyjny 2. Punkt triangulacyjny na kopcu (kurhanie)
46	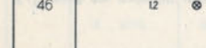		Punkt niwelacyjny (zastabilizowany w ziemi)
47	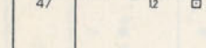		Punkt poligonowy lub zastabilizowany punkt sieci zdjęcia topograficznego
48	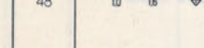		Znak graniczny o znaczeniu orientacyjnym
49	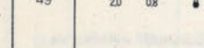	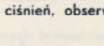	Urządzenie lub budowla o charakterze wieży (wieża ciśnień, obserwacyjna itp.)

Wymiary podano w milimetrach

Tablica 11

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
50	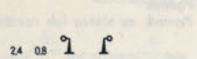		Semafor lub sygnał świetlny o znaczeniu orientacyjnym [15]
51			Drogowskaz
52			Słup kilometrowy
53	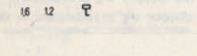		Odosobnione drzewo o znaczeniu orientacyjnym: 1. Iglaste 2. Liściaste
54	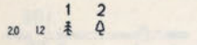		Odosobniona grupa drzew nie dająca się przedstawić w skali zdjęcia, lecz mająca znaczenie orientacyjne Inne grupy drzew, nie mające znaczenia orientacyjnego, przedstawia się znakiem Nr 268
55			1. Odosobniona kępa krzaków 2. Pojedyncze drzewo w ogrodzie, wewnątrz bloku osiedla itp., nie mające znaczenia dla orientacji
56			Nadleśnictwo, leśniczówka, gajówka. Charakter obiektu określa się przez dodanie odpowiedniego skrótu objaśniającego: „Ndl.", „L." lub „G."
57	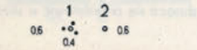		Urząd lub agencja telekomunikacyjna Jeżeli dany urząd znajduje się wewnątrz osiedla, wówczas znak ten umieszcza się pod nazwą osiedla, natomiast jeżeli urząd leży poza osiedlem – znak stawia się w miejscu rzeczywistego położenia budynku. Na stacjach kolejowych urzędów tych nie zaznacza się
58			Centrala telefoniczna Patrz uwagę przy znaku Nr 57
59			Stacja meteorologiczna
60, 61	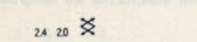		1. Kościół murowany 2. Kościół drewniany
62, 63			1. Meczet murowany 2. Meczet drewniany
64			Kaplica

Na mapach 1:100000 nie dzieli się kościołów i meczetów na murowane i drewniane.

Wymiary podano w milimetrach

Tablica 12

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
65, 66	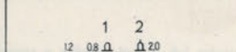	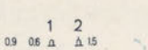	1. Pomnik 2. Pomnik ze statuą lub rzeźbą
67	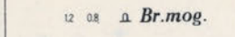	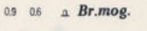	Grób zbiorowy (bratnia mogiła)
68	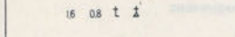		Krzyż lub figura religijna, pojedynczy grób
69	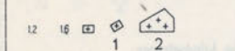	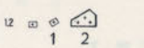	Cmentarz: 1. nie dający się przedstawić w skali mapy 2. dający się przedstawić w skali mapy
70			Cmentarz zadrzewiony
71	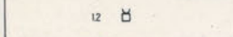		Grzebowisko zwierząt. [7]
72, 73	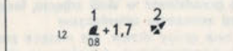	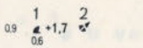	1. Pojedynczy wielki głaz 2. Kamienisko
74	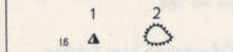	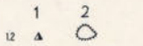	Hałda: 1. nie dająca się przedstawić w skali mapy 2. dająca się przedstawić w skali mapy
75	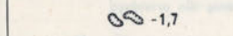	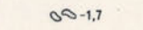	Dół
76	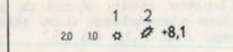	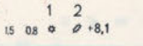	Kopiec (kurhan): 1. nie dający się przedstawić w skali mapy 2. dający się przedstawić w skali mapy
77	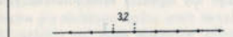	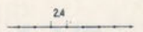	Linia telefoniczna lub telegraficzna
78	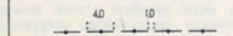	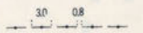	Kabel podwodny
79	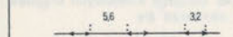		Napowietrzny przewód elektryczny niskiego napięcia
80	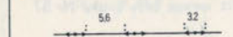	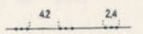	Napowietrzny przewód elektryczny wysokiego napięcia na słupach
81	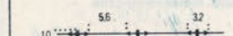	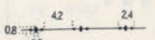	Napowietrzny przewód elektryczny wysokiego napięcia na dźwigarach kratowych
82	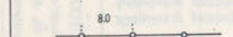		Rurociąg gazowy
83	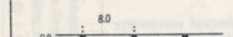		Rurociąg naftowy naziemny
84	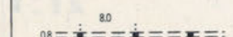		Rurociąg naftowy podziemny

Znakami tymi przedstawia się również obiekty znajdujące się w budowie, dodając do nich objaśniający napis „w budowie" lub skrót „(bud.)".

Wymiary podano w milimetrach

Tablica 13

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
	KOLEJE I URZĄDZENIA Z NIMI ZWIĄZANE		
85	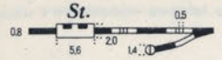	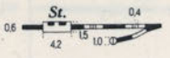	Trzy- i wielotorowa linia kolejowa Obrotnica parowozów Stacja I klasy
86			Dwutorowa linia kolejowa Stacja II i III klasy
87	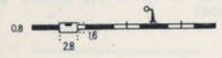		Jednotorowa linia kolejowa z podbudową pod drugi tor Stacja IV i V klasy
88	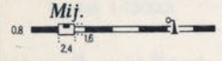	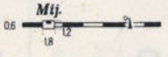	Jednotorowa linia kolejowa Przystanek lub mijanka
89	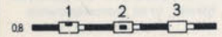		Położenie głównego budynku stacyjnego: 1. obok torów 2. pomiędzy torami 3. niewiadome
90	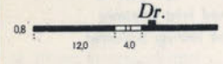		Zelektryfikowana kolej dwutorowa
91	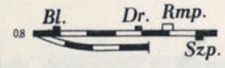	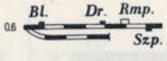	Ślepy tor, bocznica, platforma lub rampa, posterunek blokowego, budka dróżnika lub szopa Charakter danego obiektu określa się przez dodanie odpowiedniego skrótu objaśniającego: „Bl.", „Dr." lub „Szp."
92	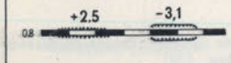		Nasyp i wykop przy linii kolejowej Grubości kresek powinny być dobrane odpowiednio do wysokości lub głębokości nasypu albo wykopu
93	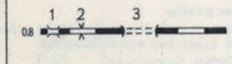	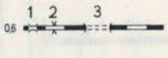	1. Mały most 2. Przepust 3. Tunel
94	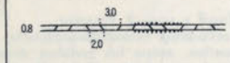	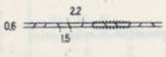	Torowisko kolei rozebranej
95	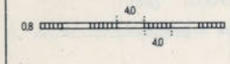	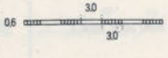	Linia kolejowa w budowie
96	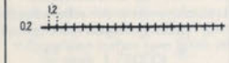	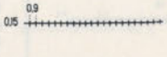	Linia tramwajowa
97			Linia kolejowa (dwutorowa) naniesiona schematycznie

Wymiary podano w milimetrach

Tablica 14

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
98	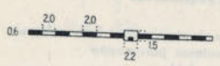		Linia kolejowa wąskotorowa i stacja
99	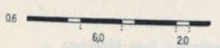		Linia kolejowa wąskotorowa zelektryfikowana
100			Wąskotorowa linia kolejowa o trakcji konnej lub traktorowej (kolejka gospodarcza)
101	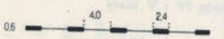	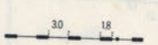	Kolejka linowa
102			Tory stacyjne dające się przedstawić w skali mapy, pomost dla pieszych nad torami oraz parowozownia
103	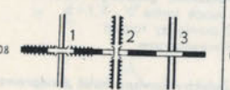	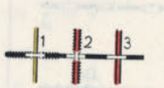	Przejazd: 1. pod linią kolejową 2. nad linią kolejową 3. na jednym poziomie
	DROGI KOŁOWE		
104	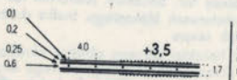	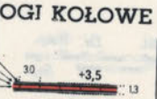	Autostrada lub automagistrala. Nasyp [22]
105	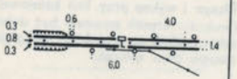		Szosa ulepszona obsadzona drzewami Wykop [22]
106	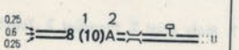	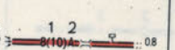	Szosa zwykła: 1. Opis szerokości nawierzchni i szerokości całej szosy (od rowu do rowu) 2. Rodzaj nawierzchni [22]
107	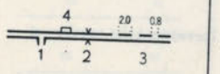	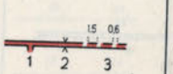	1. Zjazd z szosy 2. Przepust 3. Część drogi trudna do przejazdu 4. Pawilon, szopa, lub podobny drewniany budynek przy drodze. (Tylko dla skali 1: 25 000) [22]
108	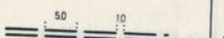	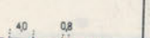	Szosa w budowie
109	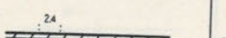		Szosa naniesiona schematycznie Na szosach naniesionych schematycznie również należy podawać szerokość jezdni i całej drogi oraz rodzaj nawierzchni
110			Droga gruntowa utrzymana [22]

Wymiary podano w milimetrach

Tablica 15

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
111			1. Mały most o długości poniżej 3 m 2. Część drogi trudna do przejazdu
112	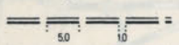		Droga gruntowa utrzymana w budowie
113	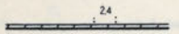		Droga gruntowa utrzymana naniesiona schematycznie
114	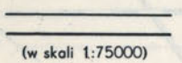 (w skali 1:75000)		Droga gruntowa (wiejska) [22]
115	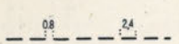		Droga polna lub leśna, albo trudny do przejazdu odcinek drogi gruntowej (wiejskiej) [22]
116			Ścieżka i kładka dla pieszych [22]
117			Droga zimowa [22]
118			Droga o nawierzchni drewnianej [22]
119			Droga faszynowa, gacona, lub przebiegająca po grobli [22]
120			Ogrodzenie przy drodze: 1. drewniane 2. murowane
121	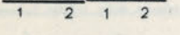	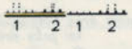	Droga z opłotkami po jednej lub po obu stronach
122	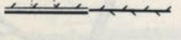		Droga do przegonu bydła, z opłotkami
123	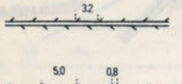 (w skali 1:75000)	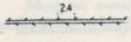	Koryto dla spuszczania zrąbanych pni
124	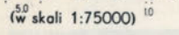 25	25	Odcinki ścieżek na sztucznych gzymsach 25 – długość w metrach

Wymiary podano w milimetrach

Tablica 18

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
	WODY I OBIEKTY ZWIĄZANE Z NIMI		
142			Linia brzegowa stała i określona
143			Rzeka okresowa. Staw okresowy
144			Linia brzegowa naniesiona schematycznie
145*			Osuch (przybrzeżny pas dna osychającego przy odpływie)
146*			Mielizna lub odsypisko przybrzeżne
147*		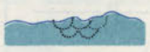	Brzeg niebezpieczny dla żeglugi
148	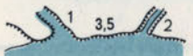		Brzeg urwisty bez plaży: 1. dla rzek o szerokości powyżej 1,5 mm na mapie 2. dla rzek o szerokości poniżej 1,5 mm na mapie
149			Brzeg urwisty z plażą nie dającą się przedstawić w skali mapy
150			Brzeg skalisty
151		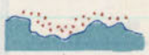	Brzeg kamienisty
152			Brzeg piaszczysty
153			Wał brzegowy, oz, lub inny wał piaszczysty nie dający się przedstawić w skali mapy
154	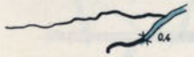		Strumień i rzeka
155	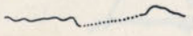		Podziemny lub ginący (w bagnie, w piaskach itp.) odcinek rzeki
156			Kanał o szerokości powyżej 10 m nie dający się przedstawić w skali mapy
157			Kanał podziemny
158	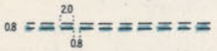		Kanał w budowie

Uwaga: 1. Grunt osuchu oznacza się odpowiednim znakiem umownym (piaszczysty, kamienisty, żwirowaty itp.)
2. Gwiazdką wyróżniono znaki nanoszone z map morskich

Tablica 19

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
159			Rzeka skanalizowana lub kanał, o szerokości od 3 do 10 m, z urządzeniami wodorozdzielczymi [28]
160			Rzeka skanalizowana, kanał, lub rów o szerokości poniżej 3 metrów
161	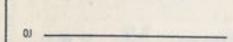		Suchy rów
162	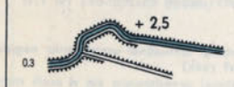		Rzeka lub rów z wałem po jednej lub po obu stronach
163	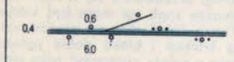	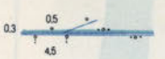	Drzewa lub krzaki przy rzece, kanale, lub rowie [20]
164	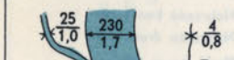	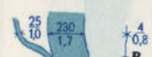	**Szerokość i głębokość rzek i kanałów** Cyfry oznaczające szerokość i głębokość rzek opisuje się prostopadle do południowej ramki mapy obok rysunku rzeki; przy rzekach szerokich – prostopadle do poprzecznej kreski znaku szerokości rzeki
165		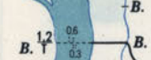	Bród [31]
166	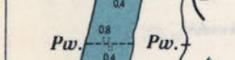	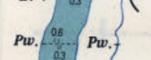	Przewóz
167	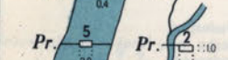		Prom Liczba nad prostokątem oznacza nośność promu w tonach
168			Mały most o długości poniżej 10 m
169			Most o długości powyżej 10 m
170			Most na tratwach
171			Most na łodziach lub pontonowy
172			Most drewniany
173			Most kamienny lub żelbetonowy
174			Most metalowy
175			Most drewniany
176			Most kamienny lub żelbetonowy
177			Most metalowy

podnoszony lub zwodzony

Uwaga: W liczniku ułamka, opisanego obok znaku mostu, podaje się długość mostu w metrach, w mianowniku zaś – nośność w tonach. Dane te opisuje się przy mostach drogowych o długości powyżej 10 m, natomiast nie podaje się ich przy mostach kolejowych

Tablica 20

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
178	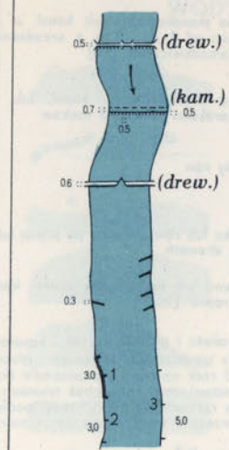	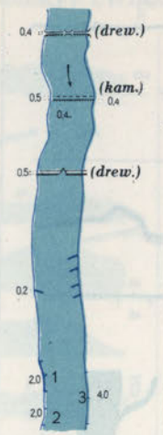	**Zapora wodna, jaz** W zależności od materiału, z jakiego jest zbudowana, do znaku dodaje się odpowiedni skrót: „(ziem.)" (z ziemi), „(drew.)" (drewniana), „(kam.)" (kamienna), „(żel.-bet.)" (żelbetonowa)
179			**Zapora podwodna, jaz podwodny** Patrz uwagę przy znaku Nr 178
180			**Śluza** Patrz uwagę przy znaku Nr 178
181			**Ostrogi (sztuczne urządzenia regulujące nurt rzek)** Ostrogi przedstawia się w skali mapy, jednakże znak nie może być krótszy od 1,0 mm. Jeżeli chce się przedstawić szereg krótkich i blisko siebie położonych ostróg – należy zaznaczyć tylko niektóre, a wymiary ich powiększyć do 1,0 mm. [32]
182			**1. Nabrzeże kamienne** **2. Nabrzeże drewniane** **3. Płaski brzeg umocniony**
183			**Akwedukt**
184			**Wodospad** Liczba przy znaku określa wysokość wodospadu
185			**Progi, których zasięg nie da się przedstawić w skali mapy**
186			**Progi, których zasięg daje się przedstawić w skali mapy**
187			**Bystrza (płycizna), której zasięg nie da się przedstawić w skali mapy**
188			**Bystrza (płycizna), której zasięg daje się przedstawić w skali mapy**
189			**Wodowskaz**
190			**Punkt topograficzny poziomu wody**
191			**Strzałka wskazująca kierunek prądu, oraz opis szybkości prądu rzeki** Długość strzałki może się wahać w granicach od 5,0 do 10,0 mm, w zależności od wielkości rzeki. Liczba podaje szybkość prądu w metrach na sekundę [33]

Wymiary podano w milimetrach

Tablica 21

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
192	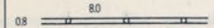	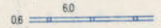	**Wodociąg naziemny**
193	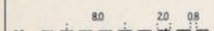		**Wodociąg podziemny**
194	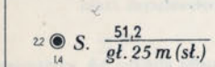	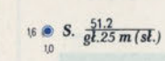	**Większa studnia w okolicy ubogiej w wodę** Liczba w liczniku oznacza wysokość powierzchni ziemi przy studni (nad poziomem morza), w mianowniku–głębokość studni w metrach
195	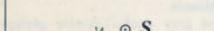	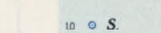	**Studnia**
196	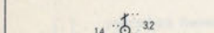	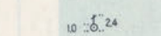	**Studnia z żurawiem**
197	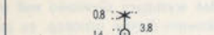	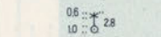	**Studnia z turbiną wietrzną**
198	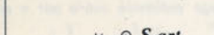		**Studnia artezyjska**
199			**Zbiornik wody** Znak zawsze powinien być zaopatrzony w skrót objaśniający.
200			**Źródło**
201			**Gejzer**
202	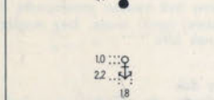	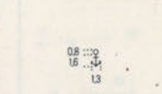	**Miejsce do zrzucania kotwicy lub przystań żeglugi bez urządzeń**
203	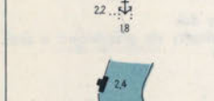		**Przystań żeglugi urządzona** nie dająca się przedstawić w skali mapy
204	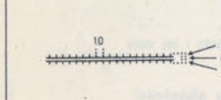	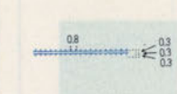	**Molo lub stoisko dla statków**
205	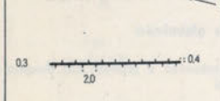		**Falochron**
206			**Latarnia morska**
207*			**Pława, bakan**

Uwaga: Gwiazdką wyróżniono znaki nanoszone z map morskich

Tablica 22

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
208	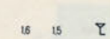	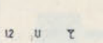	Nadbrzeżny znak sygnalizacji rzecznej mający znaczenie dla orientacji
209	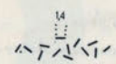		Miejsce tworzenia się skupień przedmiotów spływających rzeką
210*	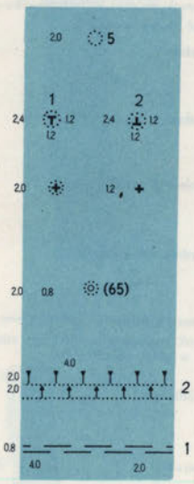	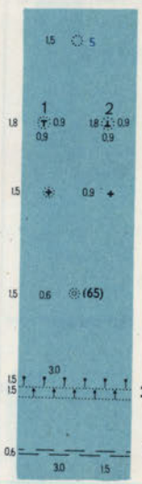	Niewielka płycizna lub wyróżniające się zagłębienie Liczba przy znaku określa głębokość w danym miejscu w metrach
211*			1 Kamień podwodny 2 Kamień wystający nad wodą
212*			Kamień wystający okresowo nad wodą Kropkowany kontur oznacza, że położenie kamienia określone jest dokładnie, znak zaś bez konturu oznacza kamień, którego położenie znane jest w przybliżeniu
213*			Skała podwodna Liczba w nawiasach oznacza wysokość skały w metrach
214*			Tor wodny (kanał morski): 1. nie dający się przedstawić w skali mapy Znakiem tym przedstawia się wszystkie tory wodne o szerokości poniżej 2,0 mm w skali mapy 2. dający się przedstawić w skali mapy Umowne znaki ogrodzeń toru wodnego powinny być zawsze prostopadłe do południowej ramki mapy, bez względu na kierunek toru
215*			Suchy dok nie dający się przedstawić w skali mapy
216*			Pochylnia (wyciąg) dla statków
217*	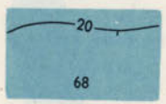	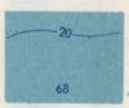	Izobata i jej opis
218*			Opis głębokości
219*	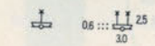		Latarniowiec z jednym lub dwoma światłami
220*			Stacja mgłowa dźwiękowa (powietrzna)
221*	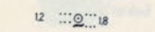		Stacja mgłowa dźwiękowa (podwodna)

Uwaga: Gwiazdką wyróżniono znaki nanoszone z map morskich

Tablica 23

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
222*	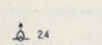	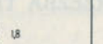	Pława ze znakiem szczytowym
223*	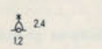	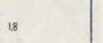	Pława świetlna
224*	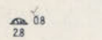	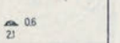	Beczka
225*	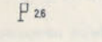	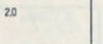	Wiecha kablowa
226*	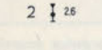	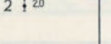	Wiecha czerwona „N":
227*	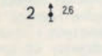		Wiecha biała „S":
228*			Wiecha biało-czerwona „W":
229*			Wiecha czerwono-biała „O":
230*		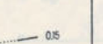	Wiecha środkowa:
			1. bez kuli 2. z kulą
231*	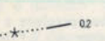	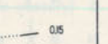	Oś nabieżnika
232*	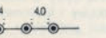		Linia świateł nabieżnika
233*	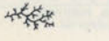		Pale
234*	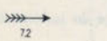	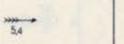	Wodorosty
235*			Stały prąd morski
236*	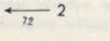	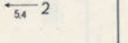	Zmienny prąd morski
237*		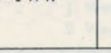	Prąd pływowy: 1. Prąd przypływowy 2. Prąd odpływowy
238*	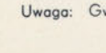	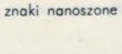	Wartość zboczenia magnetycznego w rejonie anomalii magnetycznej na morzu lub na brzegu

Uwaga: Gwiazdką wyróżniono znaki nanoszone z map morskich

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
		RZEŹBA TERENU	
239	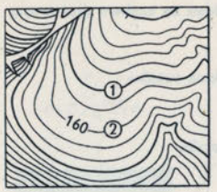		1. Warstwice pogrubione 2. Warstwice zasadnicze i ich opis [37]
240			Warstwice pomocnicze [37]
241	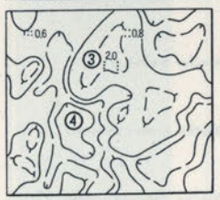	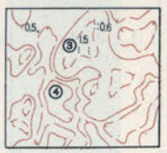	3. Warstwice uzupełniające 4. Wskaźniki spadu Nie wolno rysować urywków warstwic pomocniczych i uzupełniających, nie doprowadziwszy ich (przy obu końcach) do środka odległości między warstwicami zasadniczymi Warstwice pomocnicze, uzupełniające i wskaźniki spadu przy nich wykreśla się linią grubości 0,1 mm [37]
242	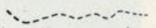		**Suche koryto rzeczne,** którego szerokość nie da się przedstawić w skali mapy
243			**Punkt topograficzny na dominującym wzniesieniu**
244			**Punkt topograficzny**
245			**Punkt topograficzny na obszarze depresji:**
246	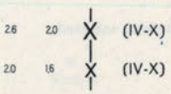	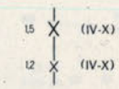	**1. Ważna przełęcz z zaznaczeniem okresu jej dostępności 2. Przełęcz z zaznaczeniem okresu jej dostępności** Rzymskie cyfry w nawiasach oznaczają początkowy i końcowy miesiąc okresu dostępności przełęczy
247		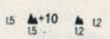	**Skała-ostaniec** Liczba przy znaku określa wysokość skały w metrach
248			**Lej krasowy nie dający się przedstawić w skali mapy**
249	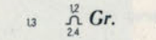	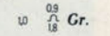	**Wejście do jaskini lub groty**
250			**Krater wulkanu** nie dający się przedstawić w skali mapy
251			**Krater wulkanu błotnego**
252	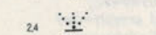		**Zjawisko wulkaniczne** Miejsce wytrysku wód głębinowych lub ujście gazów gorących
253			**Potok lawowy**

Wymiary podano w milimetrach

PRZEDSTAWIENIE NIEKTÓRYCH ELEMENTÓW RZEŹBY TERENU

w skali 1:25 000, 1:50 000, 1:75 000, 1:100 000

254

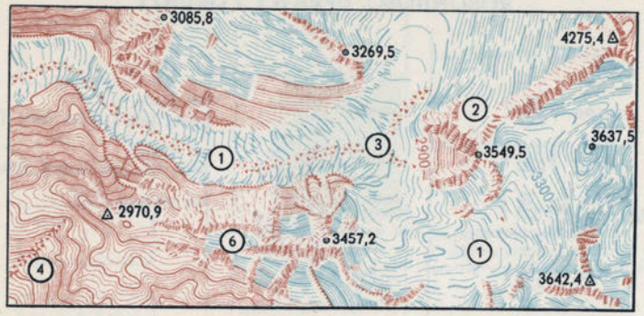

255

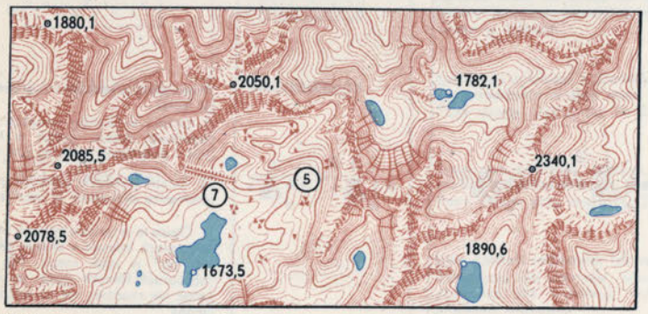

1. Pola firnowe (wieczne śniegi), lodowce i szczeliny lodowcowe 2. Skały 3. Moreny
4. Piargi w dolinach 5. Gołoborza (zwarte obszary) 6. Urwiska skalne 7. Dajki [41]

256

Urwisko

259

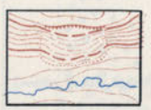

Zsuw (osuwisko)

257

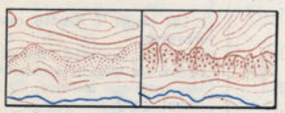

Osypisko piaszczyste lub ziemne

Osypisko kamieniste (piarg) lub żwirowe

260

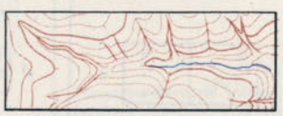

Wąskie wąwozy i wypłuczyska

258

Zbocza wąwozów lub tarasów porośnięte darnią i nie dające się przedstawić za pomocą warstwic

261

1. Wąwozy o stromych zboczach
2. Wąwozy wydłużające się (rosnące)

Tablica 26

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
	ROŚLINNOŚĆ, UPRAWY i GRUNTY		
262	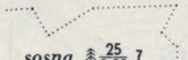	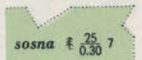	Las iglasty (jodła, świerk, sosna, cedr) [42]
263	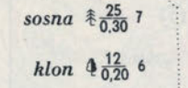	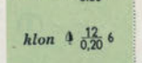	Las liściasty (dąb, buk, klon. brzoza, osika i inne) [42]
264	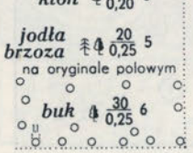		Las mieszany [42]
265	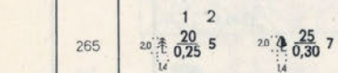	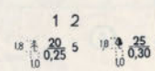	Przeciętna wysokość i grubość drzew w lesie: 1. Liczba w liczniku oznacza przeciętną wysokość drzew, liczba w mianowniku zaś – przeciętną grubość pni w metrach 2. Liczba oznacza przeciętną odległość pomiędzy drzewami w metrach Opisy te w terenie lesistym stawia się na obszarach leśnych o powierzchni powyżej 15 cm² w skali mapy. Na większych obszarach leśnych opisy te należy stawiać nie rzadziej, niż na każdych 15 cm² mapy
266		na mapie barwnej na oryginale polowym	Kosodrzewina, las kartowaty [42]
267	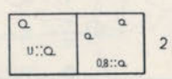	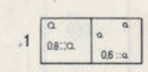	1. Las rzadki 2. Rzadko rosnąca kosodrzewina Opis typu, wysokości i grubości drzew, podaje się tylko na większych obszarach lasu rzadkiego (powyżej 25 cm² w skali mapy) [42]
268	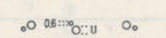	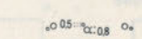	Niewielki lasek, nie dający się przedstawić w skali mapy
269	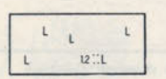	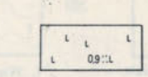	Poręba

Uwaga: 1. Przeważające gatunki drzew w lasach i zagajnikach należy przedstawiać za pomocą znaków i napisów
2. Przeważające gatunki drzew przedstawia się za pomocą znaków i napisów również i na dużych zwartych obszarach lasu rzadkiego (powyżej 25 cm² w skali mapy)
3. Kółkami wypełnia się kontury lasów na oryginałach polowych w każdej skali

Tablica 27

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
270	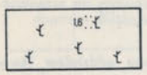	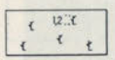	Las spalony lub uschnięty
271	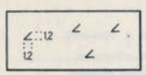	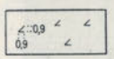	Las powalony przez burzę
272		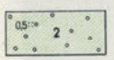	Zagajnik (młodnik) Liczba na obszarze zagajnika oznacza przeciętną wysokość drzew w metrach [42]
273	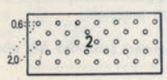	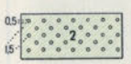	Szkółka leśna lub młody las sadzony Liczba oznacza przeciętną wysokość drzew w metrach
274			Leśny pas ochronny o szerokości dającej się przedstawić w skali mapy Patrz uwagę przy znaku Nr 273
275	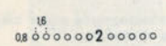	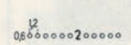	Leśny pas ochronny, którego szerokość nie da się przedstawić w skali mapy Patrz uwagę przy znaku Nr 273
276	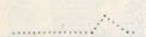	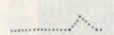	Linia konturu roślinności lub uprawy Załamania linii konturów, posiadające znaczenie dla orientacji, wyróżnia się kropkami większymi
277	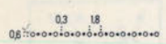	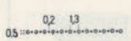	Wąski pas krzaków lub żywopłot
278			Zwarte krzaki iglaste Zwarte krzaki liściaste
279	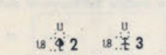	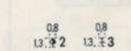	Przeciętna wysokość krzaków w metrach Grubości krzaków nie opisuje się
280	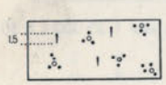	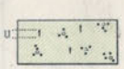	Zwarte krzaki kolczaste

Wymiary podano w milimetrach

Tablica 28

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
281	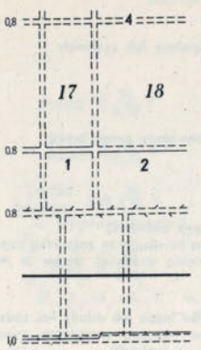	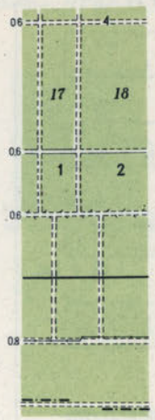	**Przesieka leśna** Liczba opisana na przesiece oznacza jej szerokość w metrach
282			**Numeracja oddziałów (kwartałów) leśnych**
283			**Przesieka z rowami:** 1. po obu stronach 2. po jednej stronie
284			**Przesieka z ogrodzeniami**
285			**Droga przebiegająca przesieką** W tym wypadku nie rysuje się znaku umownego przesieki
286			**Linia łączności pośrodku lub obok przesieki**
287			**Granica przebiegająca przesieką**
288	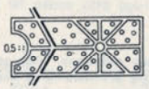	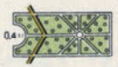	**Park z przebiegającą przez niego drogą gruntową utrzymaną**
289	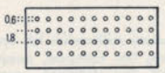		**Sad z drzewami owocowymi**
290			**Sad z krzakami owocowymi**
291		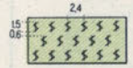	**Winnica**
292	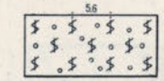	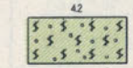	**Winnica w sadzie z drzewami owocowymi**
293			**Ogrody** (Tylko dla skal 1:25 000 i 1:50 000)
294			**Inspekty** (Tylko dla skali 1:25 000)

Wymiary podano w milimetrach

Tablica 29

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
295	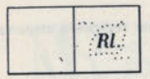		**Ziemia orna (rola)** Niewielkie obszary ziemi ornej na dużych obszarach leśnych lub bagiennych posiadające znaczenie dla orientacji, należy opisać napisem „Rola" lub skrótem „Rl."
296	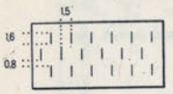	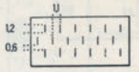	**Plantacja chmielu**
297	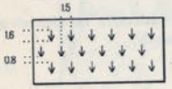	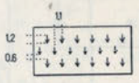	**Plantacja ryżu**
298	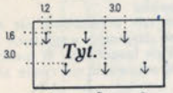	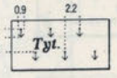	**Inna plantacja** Skrótem objaśnia się rodzaj uprawy, np. Tyt. plantacja tytoniu
299	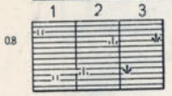	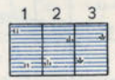	**I Bagno nie do przejścia** **II Bagno trudne do przejścia** **III Bagno możliwe do przejścia** Liczbami oznaczono różne rodzaje roślinności bagiennej: 1 – roślinność trawiastą 2 – mchy i porosty 3 – trzcinę i sitowie Znaki poszczególnych typów roślinności rozmieszcza się na obszarze bagna nieregularnie Liczba opisana na bagnie oznacza jego głębokość w metrach, strzałka przed liczbą oznacza miejsce pomiaru tej głębokości Kreski znaku bagien nie powinny przecinać znaków roślinności bagiennej Patrz również znak Nr 337
300	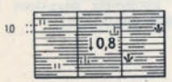		
301	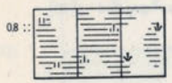		
302	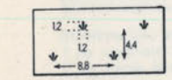	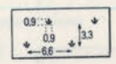	**Zarośla trzciny i sitowia** Znaki trzciny i sitowia rozmieszcza się regularnie wówczas, gdy roślinność ta porasta obszar nie zabagniony
303	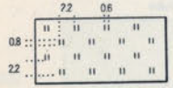	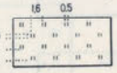	**Łąka**
304	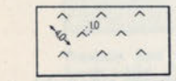		**Pastwisko** (tylko dla skali 1:25000) [46]
305	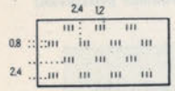	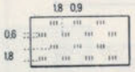	**Wysokie trawy**
306	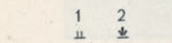		**Podmokła łączka nie dająca się przedstawić w skali mapy:** 1. Porośnięta trawą 2. Porośnięta trzciną lub sitowiem

Wymiary podano w milimetrach

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	NAZWA ZNAKU UMOWNEGO I OBJAŚNIENIE
307	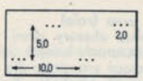	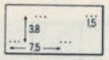	Trawiasta roślinność stepowa
308	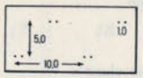	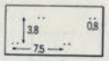	Roślinność pustyń, i.t.p.
309	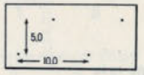	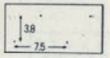	Rzadka roślinność na glebach gliniastych i żwirowych
310	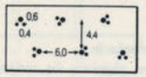	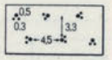	Wrzosowisko Znakiem tym przedstawia się wrzosowiska na bagnach, wzgórzach i górach, w rzadkich lasach itp. W zwykłym lesie znaku wrzosowiska nie rysuje się.
311	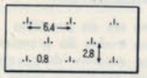	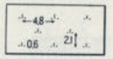	Obszar porośnięty mchem
312	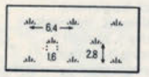	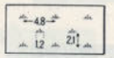	Obszar porośnięty porostami (chrobotkiem reniferowym i in.)
313	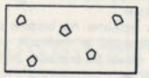		Gleba poligonalna [48]
314	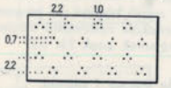	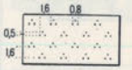	Kępki
315	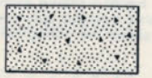		Żwirowisko
316	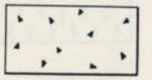		Kamienisko (gołoborze)
317	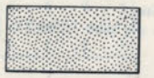		Piaski (równina piaszczysta)
318	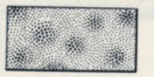	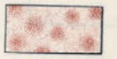	Pagórki piaszczyste
319			Wydmy piaszczyste

Wymiary podano w milimetrach

PRZYKŁADY ŁĄCZENIA ZNAKÓW UMOWNYCH ROŚLINNOŚCI, UPRAW I GRUNTÓW

320

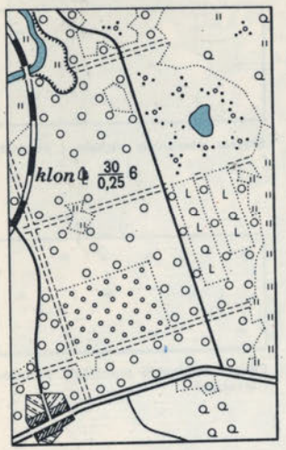

na oryginale polowym

324

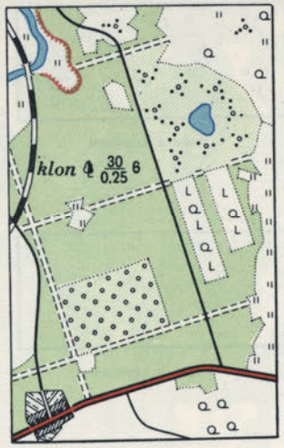

na mapie barwnej

Rysunek lasu w połączeniu z innymi elementami mapy

321

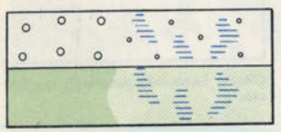

Przejście lasu zwykłego w kosodrzewinę
1. na oryginale polowym
2. na mapie barwnej [53]

325

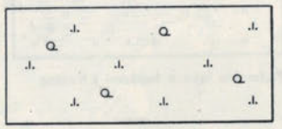

Rzadki las z podszyciem porośniętym mchem

322

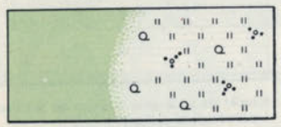

Przejście lasu zwykłego w las rzadki, krzaki i łąkę [53]

326

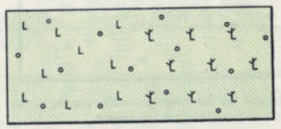

Zagajnik wyrastający na porębie lub w lesie spalonym

323

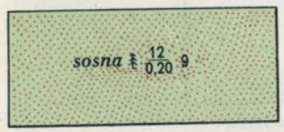

Las sosnowy na nieutrwalonych piaskach

327

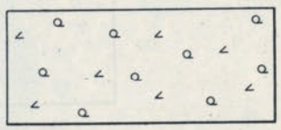

Rzadki las z drzewami powalonymi przez burzę

Uwaga: Granicę pomiędzy lasem zwykłym a kosodrzewiną lub lasem rzadkim zaznacza się na oryginałach polowych i czystorysach rzadkimi czerwonymi kropeczkami, które usuwa się w trakcie prac reprodukcyjnych

328

Łąka z krzakami

329 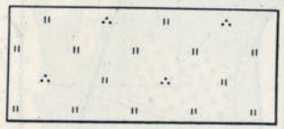

Łąka z kępkami

330

Podmokła łąka z kępkami i trzciną

331

Rzadki las na bagnie możliwym do przejścia i porośniętym wrzosem

332 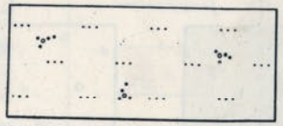

Step trawiasty z krzakami

333 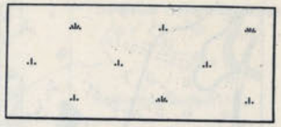

Obszar porośnięty mchem i porostami

334 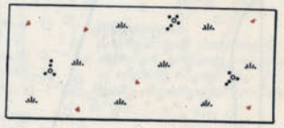

Obszar kamienisty porośnięty porostami i krzakami

335 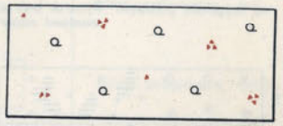

Obszar kamienisty porośnięty rzadkim lasem

336 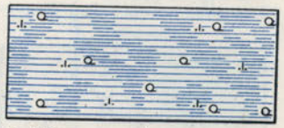

Rzadki las na bagnie trudnym do przejścia i porośniętym mchem

L.p.

337

338

Wzór rysunku bagna

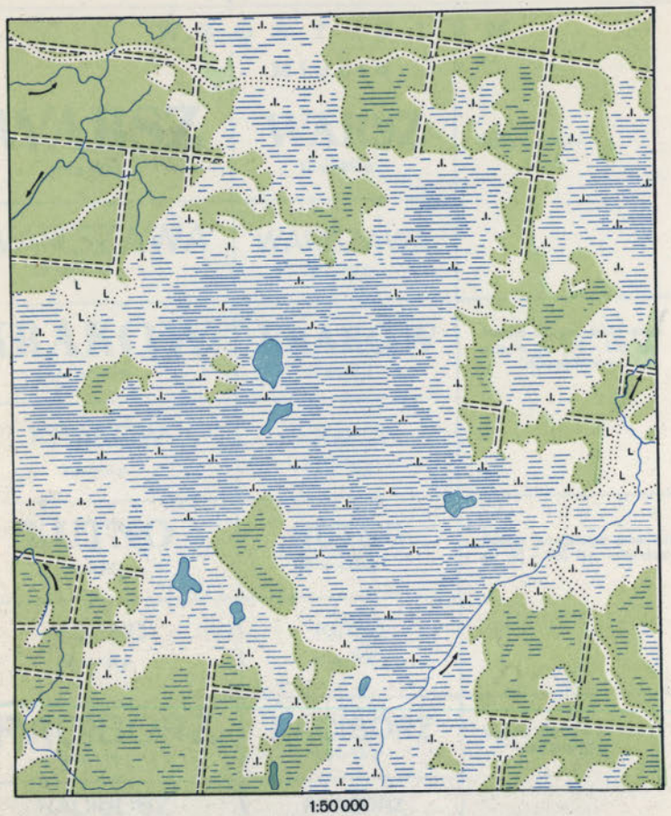

1:50 000

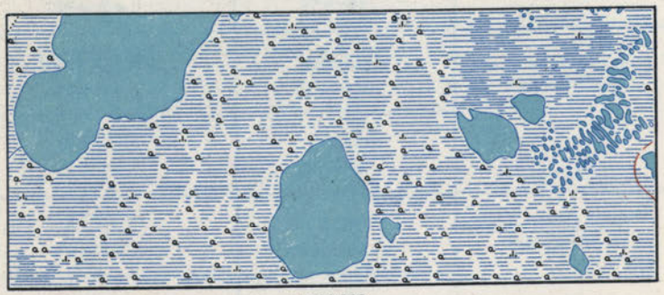

1:100 000

Bagno z pasami suchego gruntu, porośnięte mchem i lasem karłowatym

Tablica 34

L p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	PRZEDMIOT
	WZORY PISM		
		Miasta	
339	**WARSZ** 15 w–24 p	**WARSZ** 14 w–20 p	Stolice państw
340*	WARSZAWA 40 w–16 p	WARSZAWA 39 w–12 p	
341	**KRAKÓW** 14 w–20 p	**KRAKÓW** 13 w–16 p	Miasta wojewódzkie oraz miasta od 100 – 500 tys. mieszkańców
342*	KRAKÓW 39 w–12 p	KRAKÓW 28 w–10 p	
343	**KUTNO** 13 w–16 p	**KUTNO** 12 w–12 p	Miasta powiatowe oraz miasta od 50 – 100 tys. mieszkańców
344*	KUTNO 38 w–10 p	KUTNO 37 w–8 p	
345	**RACIBÓRZ** 31 w–16 p	**RACIBÓRZ** 29 w–12 p	Miasta od 20 – 50 tys. mieszkańców
346*	RACIBÓRZ 38 w–10 p	RACIBÓRZ 37 w–8 p	
347	**WIELUŃ** 29 w–12 p	**WIELUŃ** 27 w–8 p	Miasta od 10 – 20 tys. mieszkańców
348*	WIELUŃ 37 w–8 p	WIELUŃ 36 w–6 p	
349	**ŻORY** 28 w–10 p	**ŻORY** 26 w–7/6 p	Miasta poniżej 10 tys. mieszkańców
350*	ŻORY 36 w–6 p	ŻORY 35 w–5/6 p	

Uwaga: 1. Gwiazdką oznaczono pismo włoskowe dla napisów dodatkowych i napisów poza ramkami
2. Pismo włoskowe pod nazwą główną daje się w nawiasach
3. Liczby w kolorze niebieskim odnoszą się do „Wzorów Pism" WZKart. 1955

Tablica 35

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	Objaśnienia Obiektów
	Osiedla typu miejskiego		
351	JASTRZĘBIE (2 w–14 p)	JASTRZĘBIE (2 w–12 p)	Osiedle typu miejskiego oraz osiedle robotnicze kuracyjne i letniskowe (wielkość pisma ustala się w zależności od wielkości i znaczenia obiektów)
352*	JASTRZĘBIE 106 w–12 p	JASTRZĘBIE 105 w–10 p	
353	JASTRZĘBIE (2 w–12 p)	JASTRZĘBIE (2 w–10 p)	
354*	JASTRZĘBIE 105 w–10 p	JASTRZĘBIE 104 w–8 p	
355	JASTRZĘBIE (2 w–10 p)	JASTRZĘBIE (2 w–8 p)	
356*	JASTRZĘBIE 104 w–8 p	JASTRZĘBIE 103 w–6 p	
357	MOKOTÓW 84 w–12 p Mokotów 84–12 p	MOKOTÓW 78 w–10 p Mokotów 78–10 p	Przedmieście, osada w granicach miasta [54]
358*	MOKOTÓW 78 w–10 p Mokotów 78–10 p	MOKOTÓW 77 w–8 p Mokotów 77–8 p	
	Osiedla typu wiejskiego		
	1:25 000 1:50 000	1:75 000 1:100 000	
359	Grodziec 31–16 p powyżej 200 domów	Grodziec 31–16 p Grodziec 29–12 p powyżej 1000 domów	
360*	Grodziec 38–10 p	Grodziec 38–10 p Grodziec 37–8 p	
361	Turza 29–12 p od 100 do 200 domów	Turza 29–12 p Turza 28–10 p od 100 do 1000 domów	
362*	Turza 37–8 p	Turza 37–8 p Turza 36–6 p	
363	Jedłownik 28–10 p od 20 do 100 domów	Jedłownik 28–10 p Jedłownik 27–8 p od 50 do 100 domów	
364*	Jedłownik 37–8 p	Jedłownik 37–8 p Jedłownik 36–6 p	
365	Kozice 27–8 p poniżej 20 domów	Kozice 27–8 p Kozice 26–7/6 p od 20 do 50 domów	
366*	Kozice 36–6 p	Kozice 36–6 p Kozice 35–5/6 p	
367	*Ławy* 186–8 p Pojedyncza zagroda	*Ławy* 186–8 p *Ławy* 185–6 p poniżej 20 domów i pojedyncza zagroda	

Uwaga: 1. Gwiazdką oznaczono pismo włoskowe dla napisów dodatkowych i napisów poza ramkami
2. Pismo włoskowe pod nazwą główną daje się w nawiasach
3. Liczby w kolorze niebieskim odnoszą się do „Wzorów Pism" WZKart. 1955
4. Liczby w kolorze niebieskim w nawiasach odnoszą się do „Wzorów Pism" z fotoskładu

Tablica 36

L.p.	1:25 000 1:50 000 1:75 000	1:100 000	Objaśnienia Obiektów
368	*Szk. Cg.* 186–8 p	*Szk. Cg.* 185–6 p	Skróty przy znaku zakładu przemysłowego, fabryki, stacji kol. studni i.t.p.
369	PGR Grodziec 2–8 p	PGR Grodziec 1–6 p	Państwowe gospodarstwo rolne, gospodarczy ośrodek eksploatacji lasu; majątek, zamek z własną nazwą.
370	*(ryb.)* 20–8 p	*(ryb.)* 19–6 p	Specyfikacja PGR
371	PRN 26 w–7/6 p	PRN 24 w–5/6 p	Powiatowe, gromadzkie ośrodki administracyjne i inne
372	GRN 36 w–6 p	GRN 35 w–5/6 p	
373	A Br K T 36 w–6 p	A Br K T 35 w–5/6 p	Rodzaj nawierzchni szosy
374	23 181 26–7/6 p	23 181 24–5/6 p	Opis liczby domów
375	*17 Nr 186* 186–8 p	*17 Nr 186* 185–6 p	Numer słupa kilometrowego przy szosie, numeracja kwartałów leśnych i numeracja słupów granicznych
376	(IV-X) 37–8 p	(IV-X) 36–6 p	Przełęcz z zaznaczeniem czasu jej dostępności
377	5043,0 83–10 p	5043,0 82–8 p	Opis wysokości punktów wydatnych
378	173,0 58–6 p	173,0 (6–5 p)	Opis wysokości punktów top. i głębokości, opis warstwic i izobat, wysokości nasypu, kurhanu, iratu, głębokość dołu, wykopu, urwiska i błota
379	8(12) 4 58–6 p	8(12) 4 (6–5 p)	Szerokość drogi i przesieki leśnej
380	5 58–6 p	5 (6–5 p)	Nośność promu, wysokość wodospadu, zagajnika i zwartych krzaków
381	0,2 58–6 p	0,2 (6–5 p)	Szerokość, głębokość i szybkość prądu rzeki
382	120 5 58–6 p	120 5 (6–5 p)	Długość i nośność mostu, głębokość brodu i rodzaj dna rzeki, wysokość i grubość drzew w lesie [58]

Uwaga: 1. Przy napisach w postaci ułamka dopuszczalne jest zmniejszenie pisma o jeden punkt
2. Liczby w kolorze niebieskim odnoszą się do „Wzorów Pism" WZKart. 1955
3. Liczby w kolorze niebieskim w nawiasach odnoszą się do „Wzorów Pism" z fotoskładu

Tablica 37

L.p.	Wzory pism dla wszystkich skal
	Nazwa oceanu, morza, zatoki, zalewu, fiordu, laguny, limanu i większego jeziora
383	OCEAN SPOKOJNY 191 w–24 p MORZE BAŁTYCKIE 190 w–20 p MORZE CZARNE 189 w–16 p ZALEW WIŚLANY 188 w–12 p ZATOKA POMORSKA 187 w–10 p ZATOKA POMORSKA 186 w–8 p JEZIORO MAMRY 185 w–6 p Zat.Leśna 186–8 p Zat.Mokra 185–6 p
	Nazwa cieśniny
384	CIEŚNINA KATTEGAT 198 w–16 p CIEŚNINA KATTEGAT 197 w–12 p CIEŚNINA BOSFOR 196 w–10 p CIEŚNINA BOSFOR 195 w–8 p Cieśn. Dardanele 195–8 p Cieśn.Dardanele 194–6 p
	Nazwa rzeki i kanału żeglownego
385	WISŁA 198 w–16 p; WISŁA 197 w–12 p; WISŁA 196 w–10 p; WISŁA 195 w 8 p
	Nazwa rzeki i kanału spławnego
386	Pilica 198–16 p; Pilica 197–12 p; Pilica 196–10 p; Pilica 195–8 p
	Nazwa rzeki, strumyka, jeziora, uroczyska, wąwozu i doliny
387	Rawka 189–16 p; Rawka 188–12 p; Rawka 187–10 p; Rawka 186–8 p; Rawka 185–6 p

Uwaga: 1. Liczby w kolorze niebieskim odnoszą się do „Wzorów Pism" WZKart. 1955

Tablica 38

L.p.	Wzory pism dla wszystkich skal
	Nazwa wyspy, półwyspu, mierzei, przylądka, mielizny
388	PÓŁWYSEP HEL 93 w–10 p; Półwysep Hel 93–10 p W-a ZIELONA 92 w–8 p; W-a Zielona 92–8 p MIERZEJA WIŚLANA 91 w–6 p; Mierzeja Wiślana 91–6 p
	Nazwa niziny, kotliny, stepu, pustyni, piasków itp.
389	PUSTYNIA BŁĘDOWSKA 107 w–16 p PUSTYNIA BŁĘDOWSKA 106 w–12 p; PUSTYNIA BŁĘDOWSKA 105 w–10 p PUSTYNIA BŁĘDOWSKA 104 w–8 p; PUSTYNIA BŁĘDOWSKA 103 w–6 p
	Nazwa pojedynczej góry, grzbietu górskiego, skały, kurhanu, przełęczy
390	TATRY 200 w–24 p; TATRY 199 w–20 p; TATRY 198 w–16 p TATRY 197 w–12 p; TATRY 196 w–10 p; TATRY 195 w–8 p; TATRY 194 w–6 p Giewont 198–16 p; Giewont 197–12 p; Giewont 196–10 p; Giewont 195–8 p
	Nazwa rezerwatu
391	REZERWAT 29 w–12 p; REZERWAT 28 w–10 p; REZERWAT 27 w–8 p; REZERWAT 26 w–6 p

Uwaga: 1. Liczby w kolorze niebieskim odnoszą się do „Wzorów Pism" WZKart. 1955

Wszystkie skróty objaśniające podaje się na mapach, rozpoczynając je od małej litery (np. „jez.", „ckr.", „ht.", itd.). Wyjątkowo od dużej litery rozpoczyna się skróty poprzedzające nazwy własne (np. „Jez. Białe", „Ht. Łabędy"), skróty złożone z pierwszych liter wyrażeń kilkuwyrazowych (np. „PGR", „OMT", „PRN" itd.) jak również skróty rodzajów nawierzchni szos (np. „A", „Żw" itd.).

SKRÓTY OBJAŚNIAJĄCE

A

A	Asfalt (rodzaj nawierzchni szosy)
Anhydr.	Kopalnia gipsu lub anhydrytu
Anil.	Fabryka barwników syntetycznych
Apat.	Kopalnia apatytów
Astr.	Punkt astronomiczny
Azb.	Kopalnia azbestu
Azot.	Fabryka związków azotowych

B

B	Beton (rodzaj nawierzchni szosy)
B.	Bród
Bar.	Barak
Bas.	Basen
Bażant.	Bażantarnia
Benz.	Fabryka benzyny syntetycznej, zbiornik benzyny
Bet.	Betoniarnia
Bg.	Bagno (przy nazwie własnej)
Bitum.	Kopalnia łupków bitumicznych
Bl.	Blok kolejowy
Br.	Browar
Br	Bruk (rodzaj nawierzchni szosy)
Br. mog.	Bratnia mogiła, grób zbiorowy
(bud.)	w budowie
(bur. ckr.)	Uprawa buraków cukrowych
Bystrza	Bystrza

C

Celul.	Fabryka celulozy
Cem.	Cementownia
Ceram.	Fabryka wyrobów ceramicznych
Cg.	Cegielnia
Chem.	Fabryka chemiczna
Chłod.	Chłodnia
Cieśn.	Cieśnina (przy nazwie własnej)
Ckr.	Cukrownia
Cnk.	Kopalnia cynku
Cyna	Kopalnia cyny

D

Dln.	Dolny, -a, -e (w nazwie własnej)
D. myśl.	Dom myśliwski
Dol.	Dolina (przy nazwie własnej)
Dr.	Dróżnik

(drew.)	drewniana (przy zaporze wodnej lub śluzie)
(drób.)	Hodowla drobiu
Drzew.	Zakład przemysłu drzewnego
D. wyp.	Dom wypoczynkowy
II	Drugi, -a, -e (przy nazwie własnej)

E

El.	Elektrownia
Elc.	Elektrociepłownia
Elektr.	Fabryka wyrobów elektrotechnicznych
Elw.	Elewator

F

Farb.	Farbiarnia
Fb.	Fabryka
Film.	Zakłady kinematograficzne
Fw.	Folwark

G

g.	gorzkie (przy jeziorze, źródle lub studni)
G.	grząskie (rodzaj dna brodu)
G.	Góra, -y (przy nazwie własnej)
G.	Gajówka
Gar.	Garaż
Garb.	Garbarnia
Gaz.	Gazownia
Gl.	Glinianka
gł.	głębokość (przy studniach)
(gor.)	gorące (przy źródłach jakość wody)
Gorz.	Gorzelnia
Gr.	Grota, jaskinia
GRN	Gromadzka Rada Narodowa
Grn.	Górny, -a, -e (w nazwie własnej)
Gum.	Fabryka wyrobów gumowych

H

Hld.	Hałda
(hod.)	hodowlany
Hot.	Hotel
Ht.	Huta
Ht. cnk.	Huta cynku
Ht. met. kol.	Huta metali kolorowych
Ht. miedz.	Huta miedzi
Ht. stal.	Huta stali, stalownia
Ht. szkła	Huta szkła
Ht. żel.	Huta żelaza

I

im.	Imienia (np. Huta im. Lenina)

J

J. Jez.	Jezioro
Jut.	Fabryka wyrobów jutowych

K

K	Kostka (rodzaj nawierzchni szosy)
K	kamieniste (rodzaj dna brodu)
(kam.)	kamienna (przy zaporze wodnej lub śluzie)
Kan.	Kanał (przy nazwie własnej)
Kap.	Kaplica (przy nazwie własnej)
Kąp.	Kąpielisko
Kl.	Klasztor
Kl	Klinkier (rodzaj nawierzchni szosy)
Kłm	Kamieniołom
Kłm gran.	Kamieniołom granitu
Kłm wap.	Kamieniołom wapienia
Kol.	Kolonia (przy nazwie własnej)
Kons.	Fabryka konserw
Kop.	Kopalnia (przy nazwie własnej)
Kosz.	Koszary
Kotł.	Fabryka kotłów
Krochm.	Krochmalnia

L

L.	Leśniczówka
Ląd.	Lądowisko
Lod.	Lodowiec (przy nazwie własnej)
Lot.	Lotnisko
Lt. m.	Latarnia morska (przy nazwie własnej)
(len)	Uprawa lnu

Ł

Ład.	Ładownia
Łaz.	Łazienki w uzdrowisku

M

M.	Młyn wodny (przy nazwie własnej)
Mag.	Magazyn
Maj.	Majątek, dwór
Margl.	Dół marglowy (przy znaku glinianki)
Masz.	Fabryka budowy maszyn

Masz. roln.	Fabryka maszyn rolniczych
Mat. bud.	Fabryka materiałów budowlanych
Mebl.	Fabryka mebli
Met.	Fabryka wyrobów metalowych
Miedz.	Huta, kopalnia miedzi
Mij.	Mijanka
Mlecz.	Mleczarnia
Mł.	Mały, -a, -e (w nazwie własnej)
M. m.	Młyn motorowy
M. p.	Młyn parowy
MPS	Składy materiałów pędnych

N

Nadl.	Nadleśnictwo (obszar leśny)
(nasien.)	Gospodarstwo nasienne
Ndl.	Nadleśnictwo (siedziba)
Nft.	Naftowa wieża wiertnicza, zbiornik nafty
Nw.	Nowy, -a, -e (w nazwie własnej)

O

Obs. astr.	Obserwatorium astronomiczne
Obs.	Obserwacyjny
Ochr.	Obiekt podlegający ochronie (przyrodniczy, zabytkowy itp.)
Odl.	Odlewnia
Ogrodn.	Zakład ogrodniczy
okr.	Okresowy (staw)
Ol.	Olejarnia
Ołw.	Kopalnia ołowiu
OMT	Ośrodek maszynowo-traktorowy
Owcz.	Owczarnia
(owcz.)	Hodowla owiec

P

P	Piaszczyste (rodzaj dna brodu)
P.	Przystanek kolejowy
Pap.	Fabryka papieru
Par.	Fabryka parowozów
Pd.	Południowy, -a, -e
PGR	Państwowe Gospodarstwo Rolne
I	Pierwszy, -a, -e (przy nazwie własnej)
Plat.	Kopalnia platyny
Pl. ćwicz.	Plac ćwiczeń
Pl. sport.	Plac sportowy, boisko
Pl. wyścig.	Plac wyścigowy
Płw.	Półwysep (przy nazwie własnej)
pm.	Pompownia (pompy odwadniające)
Pn.	Północny, -a, -e
Pn.-Wsch.	Północno-Wschodni, -a, -e

Pn.-Zach.	Północno-Zachodni, -a, -e
Pom.	Pomnik (przy nazwie własnej)
Porc.	Fabryka porcelany
Port	Port
Port lot.	Port lotniczy
Pr.	Prom
PRN	Siedziba Powiatowej Rady Narodowej
Progi	Progi na rzece
Przedm.	Przedmieście (w nazwie własnej)
Przeł.	Przełęcz
Przędz.	Przędzalnia
Przyl.	Przylądek (przy nazwie własnej)
Pw.	Przewóz
P. ż	Przystań żeglugi wodnej
P. drzew.	Przystań drzewna

R

R.	Ruiny zabytkowe
Raf. nft.	Rafineria nafty
Rdst.	Radiostacja
Rez.	Rezerwat przyrody
Rl.	Rola
Rmp.	Rampa
Rur. gaz.	Rurociąg gazowy
Ryb.	Fabryka przetworów rybnych
Rzeź.	Rzeźnia

S

S.	Studnia
Samoch.	Fabryka samochodów
San.	Sanatorium
S. art.	Studnia artezyjska
Schr.	Schronisko
Siark.	Kopalnia siarki, fabryka kwasu siarkowego
Sil.	Silos
Skł.	Składy
Skł. drzewa	Skład drzewa
(st.)	Słone (przy jeziorze, źródle lub studni)
Sm.	Smolarnia
Sól	Kopalnia soli
Sól pot.	Kopalnia soli potasowych
Spoż.	Fabryka artykułów spożywczych
Sp. prod.	Spółdzielnia produkcyjna
St.	Stacja kolejowa
Stad.	Stadion
Stadn.	Stadnina koni
Std.	Stodoła
St. dośw. roln.	Rolnicza stacja doświadczalna
St. hydr.	Stacja hydrologiczna
St. meteor.	Stacja meteorologiczna

WYKAZ SKRÓTÓW UŻYWANYCH NA MAPACH RADZIECKICH

А

Skrót rosyjski	Skrót polski	
АО		Obwód autonomiczny
амб.		Ambulatorium
арт. к.	S. art.	Studnia artezyjska
ар.		Aryk (kanał irygacyjny)
астр.	Astr.	Astronomiczny
А	A	Asfalt (rodzaj nawierzchni szosy)
аэрд.	Lot.	Lotnisko
аэрп.	Port lot.	Port lotniczy

Б

б., бал.		Wąwóz, parów, (przy nazwie własnej)
бар.	Bar.	Barak
басс.	Bas.	Basen
бер.		Brzoza (gatunek drzew)
бет.	Bet.	Betonowy
биол.		Biologiczny
Ближн.		Bliźnij, -aja, -eje (część nazwy własnej)
бл. п.	Bl.	Blok kolejowy
бол.	Bg.	Bagno
больн.	Szpit.	Szpital
Бол., Б.		Bolszoj, -aja, -eje (część nazwy własnej)
бр. мог.	Br. mog.	Bratnia mogiła
бр.	B.	Bród
Бр	K	Kostka (rodzaj nawierzchni szosy)
Б.	Dr.	Dróżnik
б. тр.	Tr	Transformator
Б	Br	Bruk (rodzaj nawierzchni szosy)
бум.	Pap.	Fabryka papieru
бур.	Sz.	Szyb wiertniczy
бух.	Zat.	Zatoka (przy nazwie własnej)
быв.		Były

В

Вел.		Wielikij, -aja, -oje (część nazwy własnej)
Верх.		Wierchnij, -aja, -eje (część nazwy własnej)
ветерин.	Wet.	Weterynaryjny
вечнозел.		Wiecznozielone gatunki lasów liściastych
вдкч.	Wdc.. W. w.	Wodociąg (pompy), wieża ciśnień
вод.	W. w.	Wieża ciśnień (wodna)
вод. п.	Wdsk.	Wodowskaz
вдп.	Wdsp.	Wodospad
вдхр.	Zb. w.	Zbiornik wodny
вкз.	St.	Stacja
Вост.		Wostocznyj (część nazwy własnej)
2-й, 2-я, 2-е	II.	Wtoroj, -ja, -je (część nazwy własnej)
вулк.		Wulkan (przy nazwie własnej)
выс.		Kolonia (przy nazwie własnej)
В	G	grząskie (rodzaj dna brodu)

Г

Skrót rosyjski	Skrót polski	
гав.	Port	Port
газг.	Zb. gaz.	Zbiornik gazu
газ.	Gaz.	Gazowy, gazownia
газопр.	Rur. gaz.	Rurociąg gazowy
галеч.	Żw	Żwir (dół żwirowy)
гар.	Gar.	Garaż
гидр.		Hydrologiczny
ГЭС гэс	El.	Elektrownia wodna, mała elektrownia wodna
глин.	Gl.	Glinianka (miejsce wydobycia gliny)
гл.	gł.	Głębokość (przy studniach)
г.	G.	Góra, góry (przy nazwie własnej)
г. пр.		Przejście w górach (przy nazwie własnej)
г. сол.	g. sł.	Gorzko-słona (jakość wody w jeziorach, źródłach i studniach)
гор.	(gor.)	Gorące (przy źródłach jakość wody)
гост.	Hot.	Hotel
Г	Żw	Żwir (rodzaj nawierzchni szosy)
гряз.		Błotny

Д

Дальн.		Dalnij, -aja, -eje (część nazwy własnej)
дв.		Zagroda
древ.	Drzew.	Zakład przemysłu drzewnego
дер.	(drew.)	Drewniana (przy zaporze wodnej lub śluzie)
дет. д.		Dom dziecka
дол.	Dol.	Dolina (przy nazwie własnej)
Д. О.	D. wyp.	Dom wypoczynkowy
дров.		Drzewny

Е

ер.		Jerik (przy nazwie własnej)

Ж

жел. кисл.	Źr. miner.	Szczawiowe źródła mineralne
жел.		Żelazny
жел. бет.	(żel. bet.)	Żelbetonowy (przy zaporze wodnej lub śluzie)
животн.	(hod.)	Hodowlany

З

зал.	Zat.	Zatoka, zalew (przy nazwie własnej)
Зап.		Zapadnyj (przy nazwie własnej)
зап.		Urządzenie dla zatrzymywania drzewa spławnego
засып.		Zasypany
звер.		Hodowla zwierząt futerkowych

Skrót rosyjski	Skrót polski	
земл.	Ziem.	Ziemianka i stare schrony ziemne
зерн.		Zbożowy
зим.	Zim.	Schronisko zimowe (na północy)

И

изв.	Wap.	Wapiennik
им.	im.	Imienia (np. Huta im. Lenina)
инст.		Instytut
ист.	Źr.	Źródło

К

каз.	Kosz.	Koszary
кам.	Kłm	Kamieniołom
К	K	Kamieniste (rodzaj dna brodu)
кам.	(kam.)	Kamienna (przy zaporze wodnej lub śluzie)
кан.	Kan.	Kanał
каракул.		Hodowla karakułów
кауч.		Kauczukodajny
кин.	Film	Zakłady kinematograficzne
кирп.	Cg.	Cegielnia
кладб.		Cmentarz
Кл.	Kl	Klinkier (rodzaj nawierzchni szos)
кл.	Źr.	Źródło
К.	S.	Studnia
к.	S.	Studnia (przy nazwie własnej)
клх.	Kłch., Sp. prod.	Kołchoz, spółdzielnia produkcyjna (przy nazwie własnej)
клх. дв.		Gospodarstwo spółdzielcze
кон.	Stadn.	Hodowla koni, stadnina
конопл.		Uprawa konopi
коч.		Koczowisko, obozowisko
кош.		Koszar dla owiec
Красн., Кр.		Krasnyj, -aja, -oje (przy nazwie własnej)
креп.		Twierdza
кум.		Świątynia buddyjska
кург.		Kurhan, kopiec (przy nazwie własnej)
кур.	Uzdr.	Uzdrowisko
К	Br	Bruk z kamienia tłuczonego (rodzaj nawierzchni szosy)

Л

Лев.		Lewyj, -aja, -oje (przy nazwie własnej)
л. пром.		Zakład, fabryka przemysłu lekkiego
ледн.	Lod.	Lodowiec (przy nazwie własnej)
леснич.	L.	Leśniczówka
лесн.	G.	Gajówka
ЛЗС.		Stacja ochrony lasów
лес. уч.		Oddział, zakładu przemysłu leśnego
лесхоз.		Zakład przemysłu leśnego
леч.	Szpit.	Lecznica

Skrót rosyjski	Skrót polski	
лим.		Liman (przy nazwie własnej)
листв.		Modrzew (gatunek drzew)
льновод.	(len)	Uprawa lnu

M

Мал. М.		Małyj, -aja, -oje (przy nazwie własnej)
МТС	OMT	Ośrodek maszynowo-traktorowy
МТМ.	Warszt. rem.	Warsztaty maszynowo-traktorowe
маш.	Masz.	Fabryka budowy maszyn
м.		Miasteczko (przy nazwie własnej)
местн.		Zakład przemysłu terenowego
мет. ст.	St. meteor.	Stacja meteorologiczna
мин.	(miner.)	Mineralny
мог.		Grób
мол. мясн.		Mleczno-mięsny
МТФ		Ferma mleczna
мук.	M.	Młyn
м.	Przyl.	Przylądek (przy nazwie własnej)
мясн.		Mięsny

H

набл.	Obs.	Obserwacyjny
нац.		Narodowy
нефт.	Raf. nft.	Rafineria nafty
Ниж.		Niżnij, -aja, -eje (część nazwy własnej)
Нов.		Nowyj, -aja, -oje (część nazwy własnej)

O

обл.		Obwód
обсерв.	Obs.	Obserwatorium
овощн.	(warz.)	Warzywny
овр.		Wąwóz (przy nazwie własnej)
овц.	Owcz.	Owczarnia
ОТФ	(owcz.)	Ferma hodowli owiec
оз.	Jez. J.	Jezioro
окр.		Okręg
Окт.		Oktiabrskij (przy nazwie własnej)
ор.		Cieplarnia
о., о-ва	W-a. W-y	Wyspa, wyspy (przy nazwie własnej)
отд.		Oddział
охотн.	D. myśl.	Dom myśliwski

П

пам.	Pom.	Pomnik (przy nazwie własnej)
пар.	Pr.	Prom
пас.		Pasieka

Skrót rosyjski	Skrót polski	
П.	Rl.	Rola
1-н, 1-я, 1-е	I.	Pierwyj, -aja, -oje (część nazwy własnej)
пер.	Przeł.	Przełęcz
пер.	Pw.	Przewóz
перек.	Bystrza	Bystrza na rzece
пес.		Piasek
П	P	Piaszczyste (rodzaj dna brodu)
пещ.	Gr.	Grota, jaskinia
пищ.	Spoż.	Fabryka artykułów spożywczych
пл., платф.	P.	Przystanek
плем.		Zarodowy
плодовин.		Winnica
плодоовощ.		Owocowo-warzywny
пов.		Warzelnia
погр. заст.	Strażn.	Strażnica graniczna
погр. кмд.		Dowództwo straży granicznej
погруз.	Ład.	Ładownia, rampa
подс. хоз.		Gospodarstwo pomocnicze
подст. эл.		Podstacja elektryczna
пож.	W. poż.	Wieża strażacka
пол. ст.		Obóz polowy przy pracach rolnych
п-ов	Płw.	Półwysep (przy nazwie własnej)
плст.	P.	Przystanek
пор.	Progi	Próg, progi
пос. пл.	Ląd.	Lądowisko
п.		Osada (przy nazwie własnej)
Прав.		Prawyj, -aja, -oje (przy nazwie własnej)
приг.	Przedm.	Przedmieście (przy nazwie własnej)
прист.	P. ż.	Przystań
пров.		Prowincja
прол. пр.	Cieśn.	Cieśnina
пром.		Wytwórnia, rzemiosło
прот.		Odnoga rzeki
пр.		Staw
птиц.	(drób.)	Hodowla drobiu
ПТФ	(drób.)	Ferma hodowli drobiu
пут. п.	Dr.	Posterunek drogowy

P

радиост.	Rdst.	Radiostacja
разв.	zn.	Zniszczenia
разр.	zn.	Zburzony
раз.	Mij.	Mijanka
РС		Rada rejonowa
р.		Rzeka (przy nazwie własnej)
рис.		Ryżowy
род.	Źr.	Źródło, zdrój
руд.		Odkrywkowa kopalnia
рук.		Odnoga rzeki
руч.		Potok (przy nazwie własnej)
рыб.	Ryb.	Fabryka przetworów rybnych

С

Skrót rosyjski	Skrót polski	
сан.	San.	Sanatorium
сар.	Std.	Stodoła, stodoły
сард.		Dół deszczowy
сах. трост.		Trzcina cukrowa
свекл.	(bur. ckr.)	Uprawa buraków cukrowych
свин.	(hod.)	Hodowla trzody chlewnej
СТФ	(hod.)	Ferma hodowli trzody chlewnej
Сев.		Siewiernyj (część nazwy własnej)
СВ	Pn.-Wsch.	Siewiero-Wostocznyj
СЗ	Pn.-Zach.	Siewiero-Zapadnyj
сел.		Selekcyjny
СС		Rada wiejska
семен.		Gospodarstwo nasienne
серн.	Siark.	Siarczany, siarkowy
сил.	Sil.	Silos
ск.		Skała (przy nazwie własnej)
скл.	Skł., Mag.	Skład, magazyn
скл. гор.	MPS	Składy materiałów pędnych
скот.	(hod.)	Gospodarstwo hodowli bydła
сл.		Słoboda (część nazwy własnej)
смол.	Sm.	Smolarnia
свх.	PGR	Państwowe Gospodarstwo Rolne
сол.	(sł.) Sól.	Słone: jezioro, studnia, zbiornik wody, kopalnia soli
соп.		Sopka, stożek wulkaniczny (część nazwy własnej)
сорт. ст.		Kolejowa stacja rozrządowa
спас. ст.	St. rat.	Stacja ratownicza
спорт.		Sportowy
Сред.		Srednij, -aja, -eje (część nazwy własnej)
стад.	Stad.	Stadion
ст-ца		Stanica
стан.		Obozowisko
ст.	St.	Stacja
Стар. Ст.		Staryj, -aja, -oje (część nazwy własnej)
стр. м.	Mat. bud.	Fabryka materiałów budowlanych
стр.	(bud.)	W budowie
сух.		Suszarnia
суш.	Susz.	Suszarnia

Т

таб.	Tyt.	Uprawa tytoniu
там.	U. cel.	Urząd celny
Т	T	Twarde (rodzaj dna brodu)
ТЭЦ	Elc.	Elektrociepłownia
тёр.	Hłd.	Hałda
техн.		Szkoła techniczna
тов. ст.	St. tow.	Stacja towarowa
торф.	Torf	Miejsce wydobycia torfu
3-й, 3-я, 3-е	III	Tretij, -ja, -je (część nazwy własnej)
тун.	Tun.	Tunel (przy nazwie własnej)

У

Skrót rosyjski	Skrót polski	
уг.		Kopalnia węgla
ур.	Ur.	Uroczysko (przy nazwie własnej)
уч.		Działka
ущ.		Wąski wąwóz górski (przy nazwie własnej)

Ф

факт.		Faktoria (osada handlowa)
фирн.		Pole firnowe
фр.-яг.		Sady drzew i krzaków owocowych

Х

хим.	Chem.	Fabryka chemiczna
хоз.		Gospodarstwo
холод.	Chłod.	Chłodnia
хр.		Grzbiet (przy nazwie własnej)
хут., х.		Chutor (przy nazwie własnej)

Ц

цвет.	Ht. met. kol.	Huta metali kolorowych
Ц	B	Cementobeton (rodzaj nawierzchni szosy)
цист.	Zb.	Cysterna
цитрус.		Cytrusowy

Ч

чайн.		herbaciany
ч. мет.	Ht. żel.	Huta żelaza

Ш

шах.	Sz.	Szyb
шелк.		Przędzalnia jedwabiu
шк.	Szk.	Szkoła
Шл.	Ż	Żużel (rodzaj nawierzchni szosy)
шл.	Śl.	Śluza
шт.		Sztolnia

Щ

Щ	T	Tłuczeń (rodzaj nawierzchni szosy)

Э

элев.	Elw.	Elewator
эл. ст.	El.	Elektrownia
эл.	Elektr.	Fabryka wyrobów elektrotechnicznych
эф. масл.		Olejków eterycznych

Ю

Skrót rosyjski	Skrót polski	
ЮВ		Jugo-Wostocznyj
ЮЗ		Jugo-Zapadnyj
Южн.		Jużnyj

Я

яг.		Jagodowy

Załącznik — 1

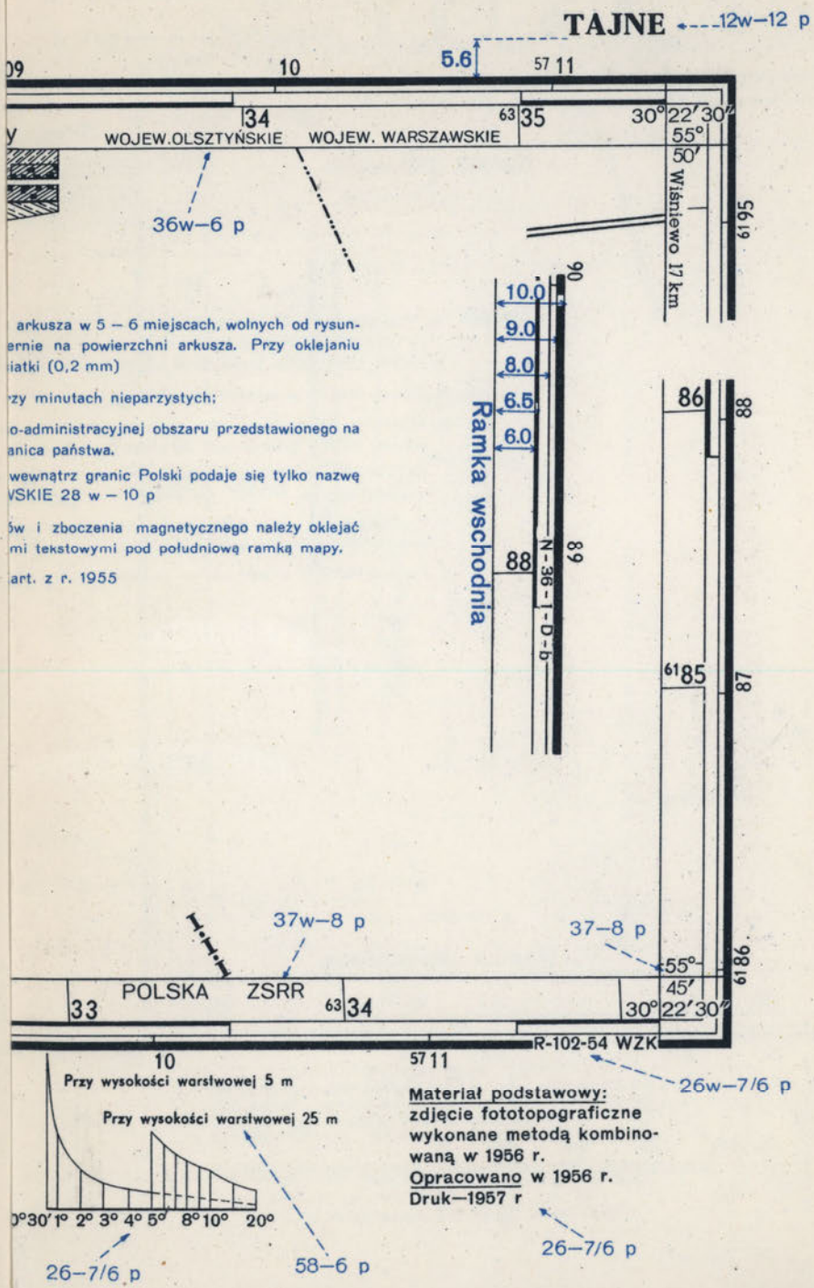

arkusza w 5 — 6 miejscach, wolnych od rysun-
ernie na powierzchni arkusza. Przy oklejaniu
iatki (0,2 mm)

zy minutach nieparzystych:

o-administracyjnej obszaru przedstawionego na
anica państwa.

wewnątrz granic Polski podaje się tylko nazwę
VSKIE 28 w — 10 p

ów i zboczenia magnetycznego należy oklejać
mi tekstowymi pod południową ramką mapy.

art. z r. 1955

Załącznik – 1

SZTAB GENERALNY W.P.

N - 36 - 1 - D - a

(KORZANY)

TAJNE

Układ współrzędnych 1942 r.

POLSKA (wojew.olsztyńskie i warszawskie) i ZSRR

Wydanie pierwsze

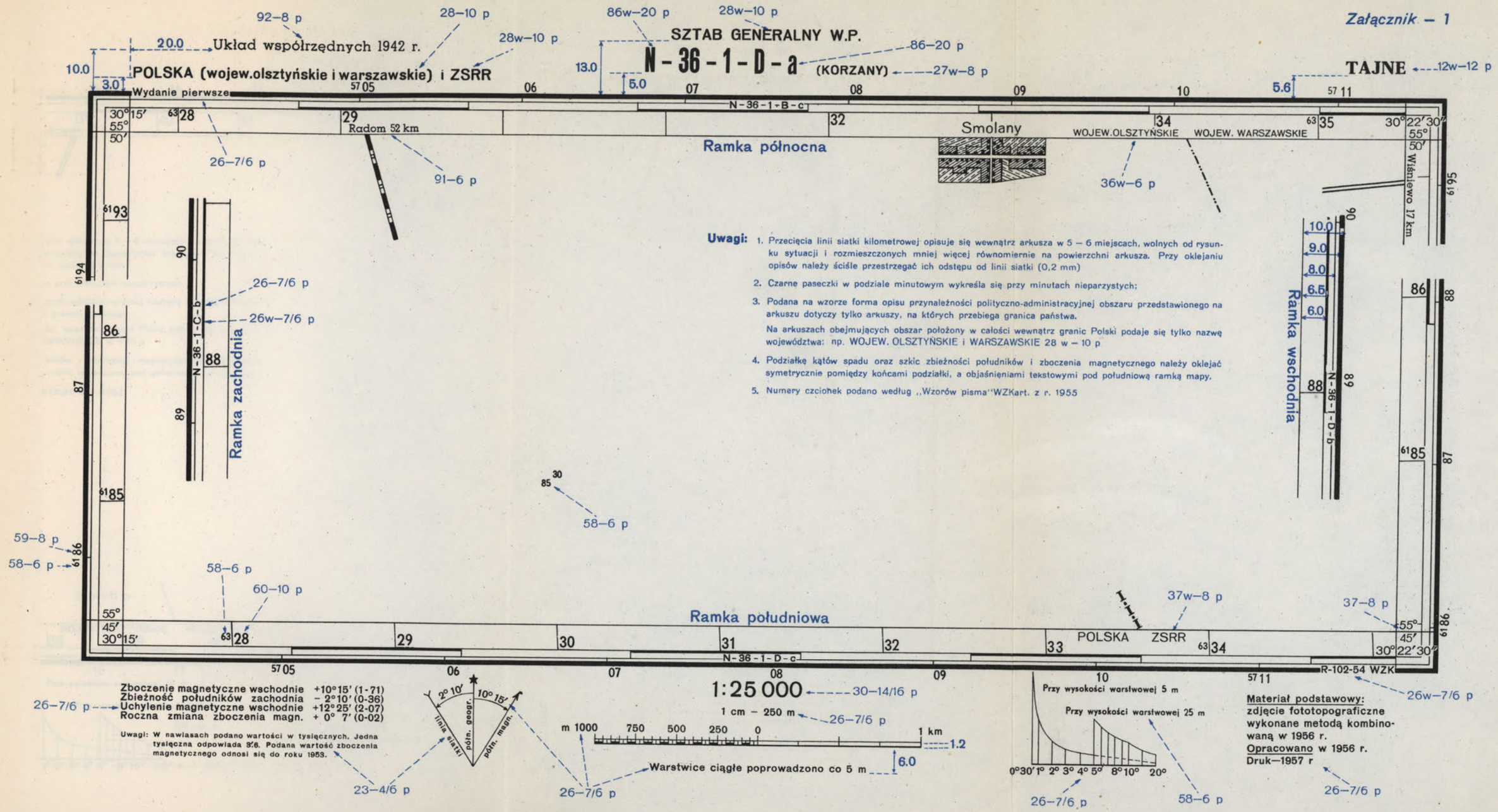

Uwagi:

1. Przecięcia linii siatki kilometrowej opisuje się wewnątrz arkusza w 5 – 6 miejscach, wolnych od rysunku sytuacji i rozmieszczonych mniej więcej równomiernie na powierzchni arkusza. Przy oklejaniu opisów należy ściśle przestrzegać ich odstępu od linii siatki (0,2 mm)
2. Czarne paseczki w podziale minutowym wykreśla się przy minutach nieparzystych;
3. Podana na wzorze forma opisu przynależności polityczno-administracyjnej obszaru przedstawionego na arkuszu dotyczy tylko arkuszy, na których przebiega granica państwa.

   Na arkuszach obejmujących obszar położony w całości wewnątrz granic Polski podaje się tylko nazwę województwa: np. WOJEW. OLSZTYŃSKIE i WARSZAWSKIE 28 w – 10 p
4. Podziałkę kątów spadu oraz szkic zbieżności południków i zboczenia magnetycznego należy oklejać symetrycznie pomiędzy końcami podziałki, a objaśnieniami tekstowymi pod południową ramką mapy.
5. Numery czcionek podano według „Wzorów pisma" WZKart. z r. 1955

Zboczenie magnetyczne wschodnie +10°15' (1-71)
Zbieżność południków zachodnia – 2°10' (0-36)
Uchylenie magnetyczne wschodnie +12°25' (2-07)
Roczna zmiana zboczenia magn. + 0° 7' (0-02)

Uwagi: W nawiasach podano wartości w tysięcznych. Jedna tysięczna odpowiada 3'.6. Podana wartość zboczenia magnetycznego odnosi się do roku 1953.

26–7/6 p

23–4/6 p

1:25 000 — 30–14/16 p

1 cm – 250 m — 26–7/6 p

Warstwice ciągłe poprowadzono co 5 m

26–7/6 p

26–7/6 p

58–6 p

Materiał podstawowy:
zdjęcie fototopograficzne wykonane metodą kombinowaną w 1956 r.
Opracowano w 1956 r.
Druk—1957 r

26–7/6 p

Załącznik – 2

TAJNE 12w–12 p

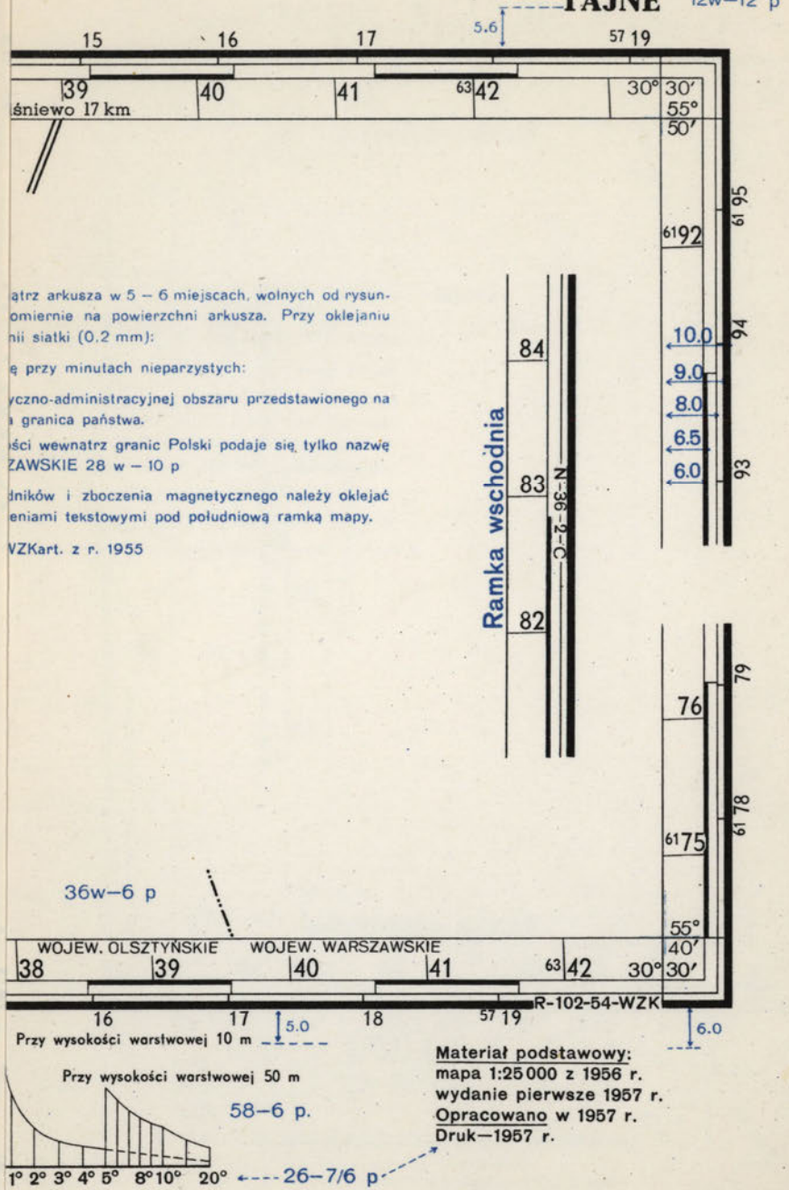

atrz arkusza w 5 – 6 miejscach, wolnych od rysun-
omiernie na powierzchni arkusza. Przy oklejaniu
nii siatki (0.2 mm):

ę przy minutach nieparzystych:

yczno-administracyjnej obszaru przedstawionego na
granica państwa.

ści wewnątrz granic Polski podaje się tylko nazwę
ZAWSKIE 28 w – 10 p

dników i zboczenia magnetycznego należy oklejać
eniami tekstowymi pod południową ramką mapy.

VZKart. z r. 1955

Materiał podstawowy:
mapa 1:25 000 z 1956 r.
wydanie pierwsze 1957 r.
Opracowano w 1957 r.
Druk–1957 r.

92–8 p

20.0 Układ współrzędnych 1942 r. 28–10 p

SZTAB GENERALNY W.P. 28w–10 p

13.0 86w–20 p **N – 36 – 1 – D** (KORZANY) 27w–8 p

TAJNE 12w–12 p

10.0 3.0 POLSKA (wojew.olsztyńskie i warszawskie) i ZSRR 28w–10 p

5.0 5.6

Wydanie pierwsze

26–7/6 p

91–6 p

Radom 52 km

Wiśniewo 17 km

Ramka północna

N-36-1-B

Uwagi:

1. Przecięcia linii siatki kilometrowej opisuje się wewnątrz arkusza w 5 – 6 miejscach, wolnych od rysunku sytuacji i rozmieszczonych mniej więcej równomiernie na powierzchni arkusza. Przy oklejaniu opisów należy ściśle przestrzegać ich odstępu od linii siatki (0.2 mm):
2. Czarne paseczki w podziale minutowym wykreśla się przy minutach nieparzystych:
3. Podana na wzorze forma opisu przynależności polityczno-administracyjnej obszaru przedstawionego na arkuszu dotyczy tylko arkuszy, na których przebiega granica państwa.
   Na arkuszach obejmujących obszar położony w całości wewnątrz granic Polski podaje się tylko nazwę województwa: np. WOJEW. OLSZTYŃSKIE i WARSZAWSKIE 28 w – 10 p
4. Podziałkę kątów spadu oraz szkic zbieżności południków i zboczenia magnetycznego należy oklejać symetrycznie pomiędzy końcami podziałki, a objaśnieniami tekstowymi pod południową ramką mapy.
5. Numery czcionek podano według „Wzorów pisma" WZKart. z r. 1955

Ramka zachodnia

Ramka wschodnia

N-36-1-C

N-36-2-C

58–6 p

59–8 p

58–6 p

37–8 p

58–6 p

60–10 p

37w–8 p

Ramka południowa

36w–6 p

POLSKA ZSRR

WOJEW. OLSZTYŃSKIE WOJEW. WARSZAWSKIE

N-36-13-B

R-102-54-WZK

Zboczenie magnetyczne wschodnie +10°15′ (1-71)
Zbieżność południków zachodnia – 2°10′ (0-36)
Uchylenie magnetyczne wschodnie +12°25′ (2-07)
Roczna zmiana zboczenia magn. + 0° 7′ (0-02)

Uwagi: W nawiasach podano wartości w tysięcznych. Jedna tysięczna odpowiada 3′6. Podana wartość zboczenia magnetycznego odnosi się do roku 1953.

23–4/6 p

linia siatki · połn. geogr. · połn. magn. · 2° 10′ · 10° 15′

26–7/6 p

1:50 000 30–14/16 p

1 cm – 500 m

m 1000 500 0 1 2 km

Warstwice ciągłe poprowadzono co 10 m

Przy wysokości warstwowej 10 m

Przy wysokości warstwowej 50 m

0°30′ 1° 2° 3° 4° 5° 8° 10° 20°

58–6 p.

26–7/6 p

Materiał podstawowy:
mapa 1:25 000 z 1956 r.
wydanie pierwsze 1957 r.
Opracowano w 1957 r.
Druk—1957 r.

Załącznik – 3

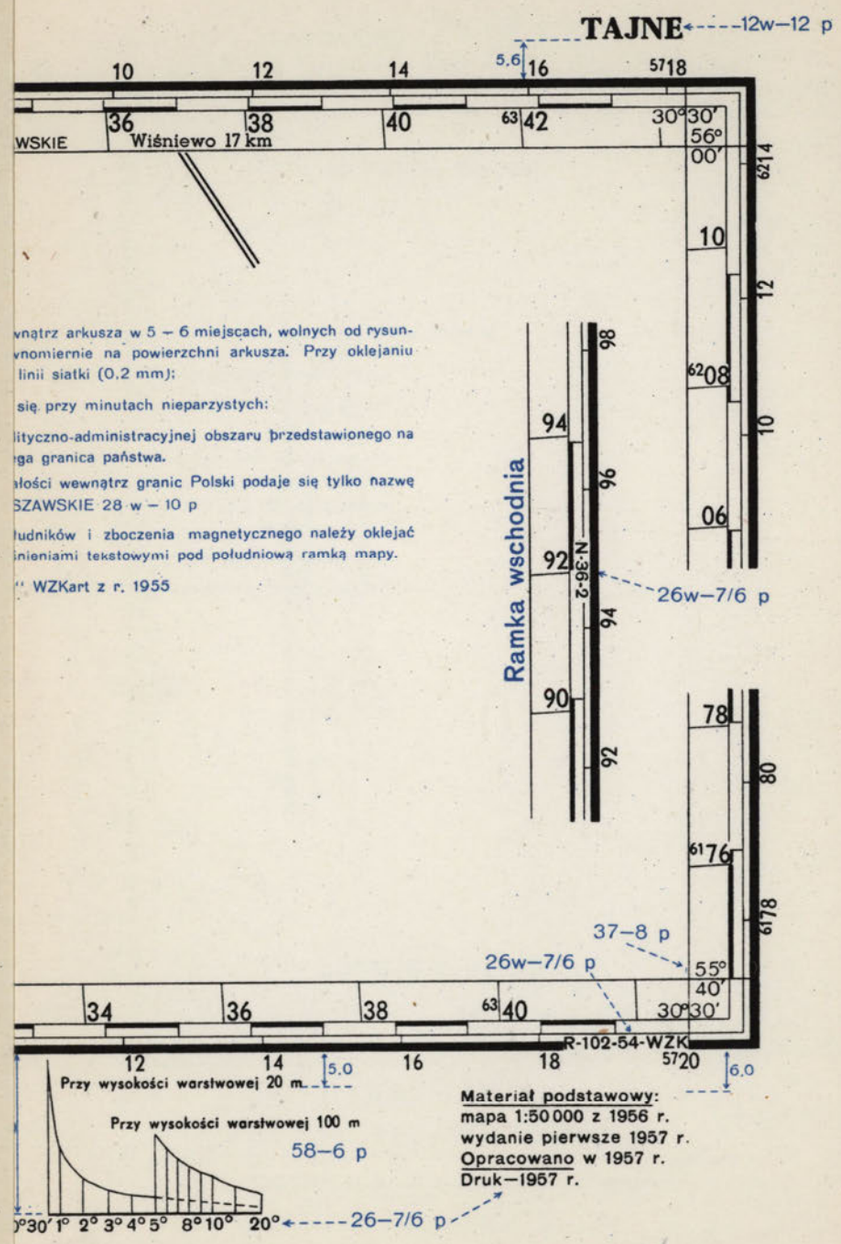

vnątrz arkusza w 5 – 6 miejscach, wolnych od rysun-
vnomiernie na powierzchni arkusza. Przy oklejaniu
linii siatki (0,2 mm);

się przy minutach nieparzystych:

lityczno-administracyjnej obszaru przedstawionego na
ga granica państwa.

łości wewnątrz granic Polski podaje się tylko nazwę
SZAWSKIE 28 w – 10 p

ludników i zboczenia magnetycznego należy oklejać
inieniami tekstowymi pod południową ramką mapy.

" WZKart z r. 1955

Materiał podstawowy:
mapa 1:50 000 z 1956 r.
wydanie pierwsze 1957 r.
Opracowano w 1957 r.
Druk–1957 r.

Załącznik – 3

92–8 p

28–10 p

28w–10 p

SZTAB GENERALNY W. P. ←28w–10 p

20.0 → Układ współrzędnych 1942.

10.0 / 3.0

POLSKA (wojew. olsztyńskie i warszawskie) i ZSRR

13.0 / 5.0 86w–20 p

N – 36 – 1 (KORZANY) ←27w–8 p

TAJNE ←12w–12 p

5.6

Wydanie pierwsze

0-36-133

26–7/6 p

Radom 52 km

91–6 p

Ramka północna

36w–6 p

WOJEW. OLSZTYŃSKIE

WOJEW. WARSZAWSKIE

Wiśniewo 17 km

Uwagi:

1. Przecięcia linii siatki kilometrowej opisuje się wewnątrz arkusza w 5 – 6 miejscach, wolnych od rysunku sytuacji i rozmieszczonych mniej więcej równomiernie na powierzchni arkusza. Przy oklejaniu opisów należy ściśle przestrzegać ich odstępu od linii siatki (0,2 mm);
2. Czarne paseczki w podziale minutowym wykreśla się przy minutach nieparzystych;
3. Podana na wzorze forma opisu przynależności polityczno-administracyjnej obszaru przedstawionego na arkuszu dotyczy tylko arkuszy, na których przebiega granica państwa.
   Na arkuszach obejmujących obszar położony w całości wewnątrz granic Polski podaje się tylko nazwę województwa. np. WOJEW. OLSZTYNSKIE i WARSZAWSKIE 28 w – 10 p
4. Podziałkę kątów spadu oraz szkic zbieżności południków i zboczenia magnetycznego należy oklejać symetrycznie pomiędzy końcami podziałki, a objaśnieniami tekstowymi pod południową ramką mapy.
5. Numery czcionek podano według „Wzorów pisma" WZKart z r. 1955

Ramka zachodnia

N-35-12

Ramka wschodnia

N-36-2

26w–7/6 p

58–6 p

59–8 p

58–6 p

60–10 p

Ramka południowa

37–8 p

26w–7/6 p

N-36-13

R-102-54-WZK

Zboczenie magnetyczne wschodnie +10°15′ (1-71)
Zbieżność południków zachodnia – 2°10′ (0-36)
Uchylenie magnetyczne wschodnie +12°25′ (2-07)
Roczna zmiana zboczenia magn. + 0° 7′ (0-02)

26–7/6 p

Uwagi: W nawiasach podano wartości w tysięcznych. Jedna tysięczna odpowiada 3′.6. Podana wartość zboczenia magnetycznego odnosi się do roku 1953.

2°10′ 10°15′ półn. geogr. półn. magn. linia siatki

23– 4/6 p

1:100 000 30–14/16 p

1cm – 1 km ←26–7/6 p

m 1000 500 0 1 2 3 4 5 6 km

Warstwice ciągłe poprowadzono co 20 m

26–7/6 p

Przy wysokości warstwowej 20 m

Przy wysokości warstwowej 100 m

58–6 p

0°30′ 1° 2° 3° 4° 5° 8° 10° 20° ←26–7/6 p

Materiał podstawowy:
mapa 1:50 000 z 1956 r.
wydanie pierwsze 1957 r.
Opracowano w 1957 r.
Druk–1957 r.

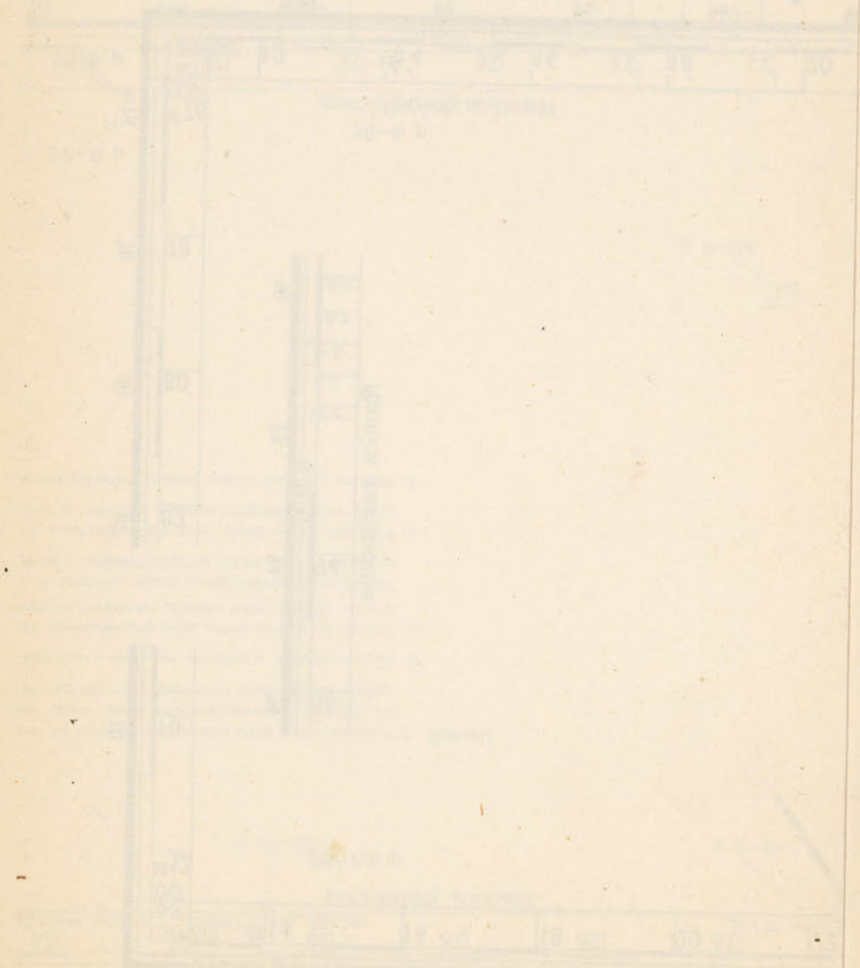

18r

9